

En rapport fra
Norges
Frivilligsentraler

Utgivelse
02/25

Frivilligsentralenes økonomiske rammevilkår, drift og rolle som bindeledd i lokalsamfunnet

En undersøkelse hvor vi for tredje år på rad ser nærmere på frivilligsentralenes drift, etter implementeringen av ny forskrift om tilskudd for frivilligsentraler.

frivilligsentral.no

Bakgrunn

Siden 2017 har Norges Frivilligsentraler (NFS) gjennomført årlige spørreundersøkelser for å samle data om frivilligsentralene i Norge sin drift. I 2022 vedtok Kultur- og likestillingsdepartementet ny forskrift om tilskudd til frivilligsentraler. Her skisseres formål og kriterier en frivilligsentral må innfri på for å motta tilskudd. Da forskriften trådte i kraft i 2023, utvidet NFS den årlige spørreundersøkelsen til å kartlegge de delene av driften ved sentralen som forskriften omtaler. Dette for å best mulig kunne bidra inn i evaluering og utvikling av forskriften, til det beste for frivilligsentralene og deres lokalsamfunn.

Årets spørreundersøkelse fortsetter de foregående årenes evaluering av hvordan forskriften har påvirket sentralenes drift. Som i fjor kartlegger vi tjenestetilbud og antall frivillige ved sentralen. I år ser vi i tillegg nærmere på sentralenes samarbeid med kommunen, og hvordan de oppfyller rollen som bindeledd mellom offentlig og kommunal sektor.

Forskriften ble lansert sommeren 2022 og var gjeldende fom. 2023. [Selve forskriften finnes her.](#)

Kartleggingsundersøkelsen er gjennomført av Norges Frivilligsentraler (NFS) våren/sommeren 2025, med ferdigstilt rapport i november 2025.

Forord

Per november 2025 var det 552 frivilligsentraler i drift i Norge. Da spørreundersøkelsen gikk ut våren 2025 var det 547 sentraler i drift, hvorav 371 sentraler besvarte vår undersøkelse. Dette gav en svarprosent på 68 % i 2025, mot 64 % i 2024.

I undersøkelsen kartlegger vi ulike sider ved sentralenes organisering, økonomi, administrasjon, drift, samarbeid og aktivitetstilbud. De fleste spørsmålene er sett opp mot de ulike paragrafene i [forskrift om tilskudd til frivilligsentraler](#).

De siste årene har vi sett en fortsatt positiv trend, med at stadig nye sentraler etableres i norske kommuner og lokalsamfunn. I denne undersøkelsen ser vi nærmere på deres drift, og deres bidrag til norske lokalsamfunn.

Antall sentraler	2012	2016	2020	2025
	323	392	460	552

Ved noen spørsmål har vi differensiert på eierform og kommunestørrelse. Fordelingen mellom de to eierformene blant frivilligsentralene er som følger:

Kommunalt eide sentraler	55 %
Ideelt eide sentraler	45 %

Når det forekommer en datafremstilling som omtaler små kommuner, mellomstore kommuner og store kommuner, så defineres disse ut i fra innbyggertallet i venstre kolonne. I høyre kolonne oppgis hvor mange av frivilligsentralene som driver i de ulike kommune-størrelsene.

Små kommuner (færre enn 6 000 innbyggere)	37% (55% kommunale og 45% ideelle)
Mellomstore kommuner (mellom 6 000 og 19 999)	26% (60% kommunale og 40% ideelle)
Store kommuner (20 000 eller mer)	37% (45% kommunale og 55% ideelle)

Innhold

Bakgrunn	2
Forord	3
Innhold	4
Sammendrag	5
Positive utviklingstrekk i statistikken	5
Negative utviklingstrekk i statistikken	5
1. Bindeleddsfunksjon og samarbeid i frivillig sektor	7
Frivilligsentralenes bidrag til frivillig sektor i sine lokalsamfunn	9
2. Samarbeid med kommunen	11
Flere sentraler inviteres til dialog med kommunen	11
Litt færre opplever press fra kommunen	12
Flertallet av frivilligsentralene opplever å ha kommunens tillit	14
Frivilligsentralene opplever mer politisk anerkjennelse for sitt arbeid	15
3. Økonomi / Tilskudd	16
Litt færre opplever utfordringer med å få tilskuddet gjennom kommunen	16
Ikke alle følger kravet om et rådgivende organ	17
Alle sentraler følger kravet om ett årsverk ved sentralen	18
Nesten 4 av 10 sentraler har en prosjektmedarbeider	18
Frivilligsentralenes lønnsvekst ligger litt bak samfunnet for øvrig	20
Kommunalt ansatte daglige ledere har høyere lønn	21
1 av 5 frivilligsentraler har røde tall	21
Svekkede budsjetter for alle	23
1 av 10 sentraler får ikke lokalfinansiering fra kommunen	25
Flere ideelle sentraler må finne driftsstøtte andre steder i år	27
De aller fleste mottar "frie" midler fra kommunen, uten pålagte oppgaver	28
Nesten 3 av 10 frivilligsentraler har måttet kutte i utgifter som følge av svekket statstilskudd, de fleste i utgifter til aktiviteter ved sentralen	29
Svekkede budsjetter går utover både deltakere og ansatte	30
Styrkede budsjetter ville gitt et styrket tilbud i lokalsamfunnet	30
6 av 10 ser ingen endring, eller en forverring, i de økonomiske rammebetingelsene siste fem år	32
4. Frivillige og aktiviteter	33
Omtrent like mange frivillige ved sentralene i år	33
Predisering i årets kartlegging øker og korrigerer antallet gjennomsnittlige aktiviteter ved sentralen	33
Antall unike aktiviteter ved sentraler avhenger av inntekten	35
Frivilligheten treffer en bredt sammensatt målgruppe	36
Nesten 6 av 10 sentraler tilbyr utlån av fritidsutstyr	37
Frivilligsentralene sørger for bred synlighet i lokalsamfunnene	37

Sammendrag

Ved å hente inn data i en treårsperiode fra 2023 til i år, kan vi finne konturene av både positive og negative utviklinger. Samtidig har vi noen variabler som vi kun har kartlagt i 2024-2025, og enkelte er helt nye av i år. Alle tegn til positive eller negative utviklinger i statistikken vil det være aktuelt å følge med på i videre undersøkelser, før vi kan konkludere med om dette er *trender* som fortsetter over tid.

Positive utviklingstrekk i statistikken

Den røde tråden i den positive utviklingen er forholdet mellom sentralene og kommunen

- Flere opplever seg som et bindeledd mellom ulike sektorer i lokalsamfunnet. Hele 94 % kjenner seg igjen i denne beskrivelsen - 13 % flere enn i 2023. 88 % av sentralene sier at de skaper samarbeidsarenaer mellom ulike aktører i lokalsamfunnet.
- Det veiledes flere frivillige gjennom frivilligsentralene til andre lag og foreninger i lokalsamfunnet, 23 % flere i 2025 enn i 2024.
- Flere sentraler inviteres til dialog med kommunen når det gjelder opprettelse, nedleggelse og drift av frivilligsentraler (slik forskriften sier), og færre får denne informasjonen fra kommunen gjennom informasjon på nettsiden.
- Færre opplever press fra kommunen til å utføre visse oppgaver, 23 % i år, en nedgang på 4 % siden 2023.
- 7 av 10 frivilligsentraler opplever mer politisk anerkjennelse for sitt arbeid i lokalsamfunnet de siste årene.
- 3 % færre sentraler opplever at kommunen stiller krav til hvordan midlene de gir sentralen kan brukes, i år enn i fjor. Totalt 15 % opplever at det settes krav i 2025.
- Ikke alle frivilligsentralene følger kravet om et rådgivende organ. Selv om andelen uten et rådgivende organ har *sunket* fra 8 % i 2023, til 3 % i 2025.

Negative utviklingstrekk i statistikken

Den røde tråden i de negative utviklingstrekkene handler om sentralenes økonomi, og da på de fleste variablene vi har målt.

- Frivilligsentralenes lønnsvekst ligger litt bak lønnsutviklingen i samfunnet forøvrig.
- 1 av 5 frivilligsentraler har røde tall, det vil si at deres forventede totale driftsinntekter for 2025 ligger under *minstebudsjettet* (statstilskudd+minimum lokal finansiering). Dette gjelder 3 % flere sentraler enn i fjor.
- Både median for driftsinntekter, og gjennomsnittlige driftsinntekter har gått ned fra 2024 til 2025. Førstnevnte 3 % og sistnevnte 20 %.
- Andelen frivilligsentraler som ikke får noe lokalfinansiering fra kommunen de driver i, har økt fra 5 % i 2023 til 10 % i 2025.
- Nesten 3 av 10 frivilligsentraler har måttet kutte i utgifter som følge av svekket statstilskudd, de fleste i utgifter til aktiviteter ved sentralen. Andelen ideelle sentraler

som har måttet kutte i utgifter er høyere (36 %) enn andelen kommunale sentraler (20%).

- 1 av 3 kommunale frivilligsentraler får ikke hele den påkrevde lokalfinansieringen for å motta statstilskuddet, fra kommunen som eier dem. Andelen ideelle sentraler som ikke får hele lokalfinansieringen fra kommunen de driver i, har økt med 6 % fra 2024 til 2025.
- 6 av 10 frivilligsentraler sier de økonomiske rammebetingelsene for sentralen er uendret eller forverret de siste fem år.

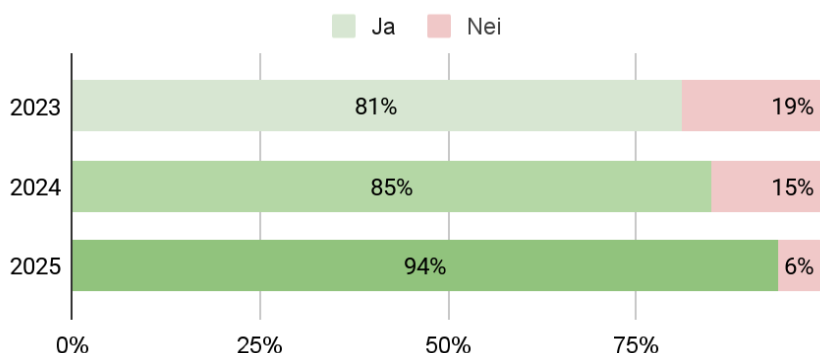
1. Bindeleddsfunksjon og samarbeid i frivillig sektor

Formålsparagrafen i forskrift om tilskudd til frivilligsentraler, lyder slik: *Frivilligsentralene skal stimulere til frivillig innsats, være åpne møteplasser for befolkningen og være et bindeledd mellom kommunen og frivillig sektor.*

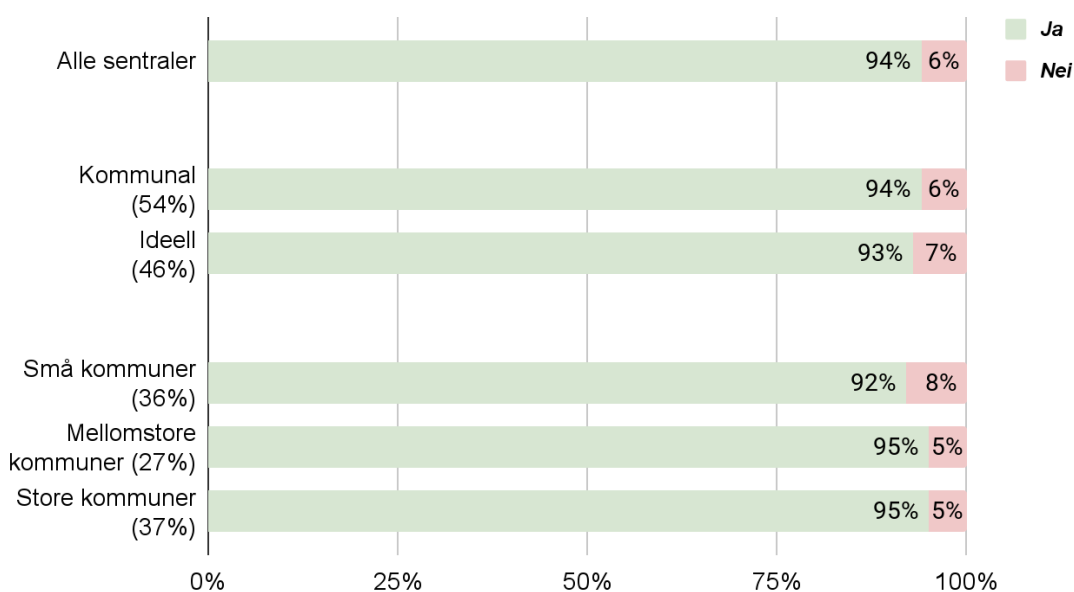
Å være et bindeledd mellom kommunen og frivillig sektor er en viktig og særegen oppgave frivilligsentralene utfører for lokalsamfunnet. Bindeleddsfunksjonen tar ulike former i de forskjellige lokalsamfunnene, tilpasset lokale forutsetninger og behov. Siden forskriften trådte i kraft i 2022 har sentralenes opplevelse av å fylle denne rollen utviklet seg i en positiv retning.

I årets undersøkelse svarer 94 % av sentralene at de opplever at sentralen har en rolle som bindeledd mellom ulike sektorer i sitt lokalsamfunn. Dette er en økning på 13 % fra 2023.

1.1 Opplever du at sentralen din har en rolle som bindeledd mellom ulike sektorer i ditt lokalsamfunn?

Som det går frem i tabellen under svarer omtrent like mange ideelle og kommunale frivilligsentraler at de opplever seg som et bindeledd. I fjor var det en større variasjon i svarene, hvor 82 % av de ideelle sentralene ja, mot 88 % av de kommunale.

Årets undersøkelse viser mye jevnere positiv besvarelse på hvor vidt sentralen er et bindeledd, mellom små, mellomstore og store kommuner, og ideelle og kommunale sentraler.

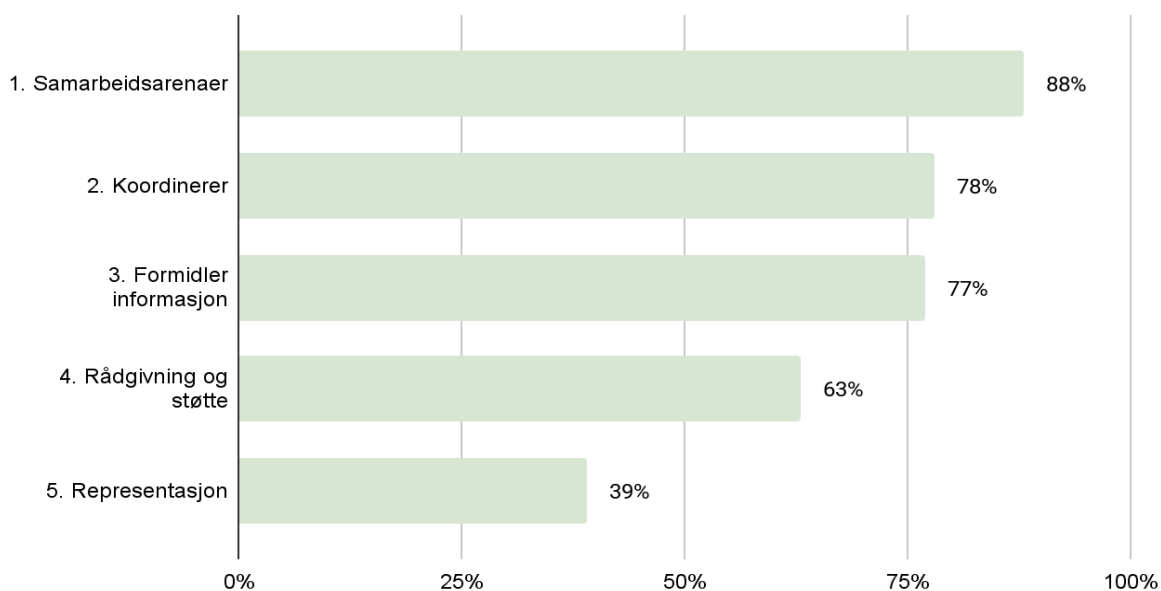
I 2025 publiserte NFS en definisjon på hvilke former bindeleddsfunksjonen kan ta, basert på de mange ulike frivilligsentralenes virke. I årets spørreundersøkelse har vi fulgt opp denne kategoriseringen ved å spørre sentralene hvor vidt de løser slike oppgaver i sitt lokalsamfunn.

De fem ulike formene vi ser bindeleddsfunksjonen kan ta er;

1. Sentralen skaper **samarbeidsarenaer** mellom ulike aktører i lokalsamfunnet
2. Sentralen **koordinerer** aktiviteter og ressurser i frivillig sektor lokalt
3. Sentralen **formidler informasjon**/er en informasjonskanal, mellom kommunen og frivillig sektor
4. Sentralen gir **rådgivning og støtte** til øvrig frivillig sektor og kommunen
5. Sentralen har **representasjon** i kommunale råd som fremmer frivillighet i kommunen

I figur 1.2 under forkorter vi hver av oppgavene 1. - 5. for å spare plass.

1.2 Å være bindeledd i lokalsamfunnet kan ta flere former. Hvilke av disse oppgavene utfører din sentral? (Mulighet for flere svar)

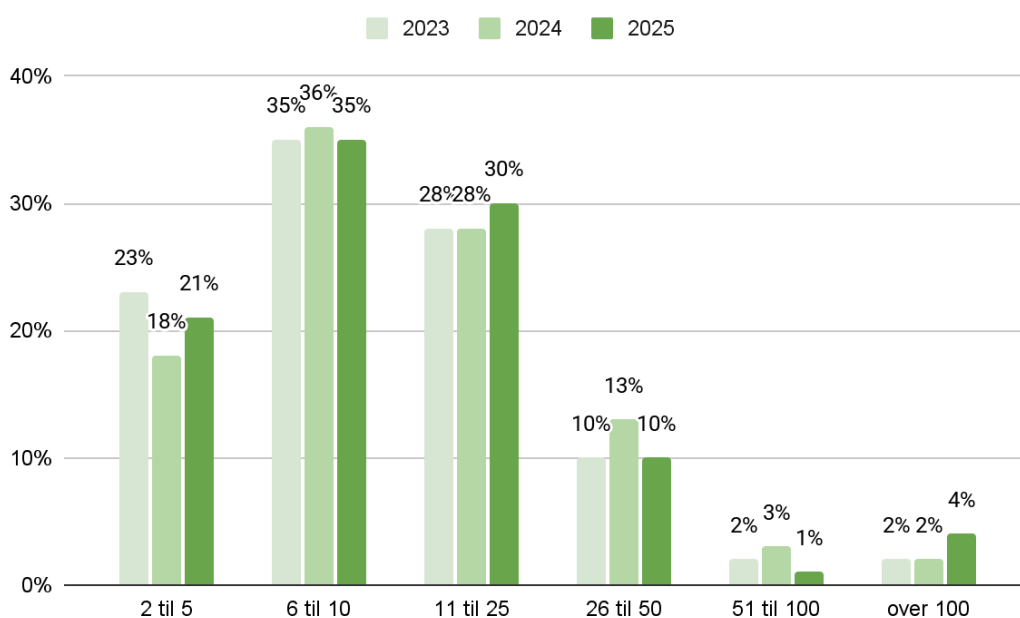
Frivilligsentralenes bidrag til frivillig sektor i sine lokalsamfunn

Tilnærmet alle sentraler (99 %) samarbeider med og bistår frivillige lag og foreninger i sin kommune. Dette tallet er likt som i fjor, også når det kommer til antallet lag og foreninger sentralene i gjennomsnitt samarbeider med. Fra 2023 steg antallet gjennomsnittlige årlige samarbeidspartnere i frivillig sektor fra 16 per sentral, til 18 i 2024. Dette tallet består i 2025.

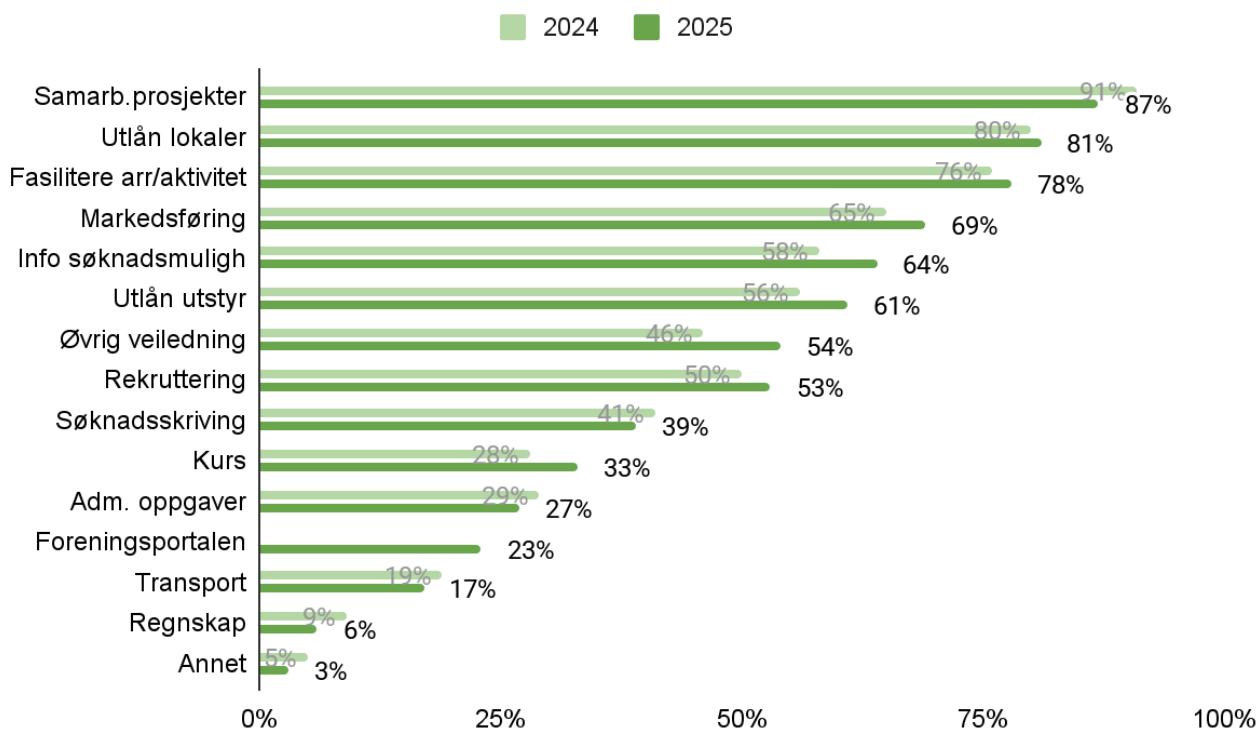
Også typen samarbeid og bistand sentralene utfører har mye likheter som resultatene fra 2024, som det går frem av modellen under spørsmål 1.3.2. Her ser vi at nesten 9 av 10 sentraler deltar i samarbeidsprosjekter, 8 av 10 sentraler låner ut sine lokaler, og samarbeider om arrangementer. 7 av 10 bistår øvrig frivillig sektor med markedsføring, og 65 % formidler informasjon om søknadsmuligheter for frivillig sektor.

I år har vi også spurt sentralene hvor mange som samarbeider med frivillig sektor om å drifte Foreningsportalen. Dette er et verktøy utviklet på vegne av NFS, som gir oversikt over alle foreninger og aktiviteter i en kommune. Resultatene viser at nesten 1 av 4 sentraler samarbeider om drift og utvikling av en Foreningsportal i sin kommune. (Det drives i dag 107 slike portaler, ifølge foreningsportal.no).

1.3 Hvis du samarbeider med, eller bistår frivillige lag og foreninger i din kommune, omtrent hvor mange lag og foreninger i løpet av et år?

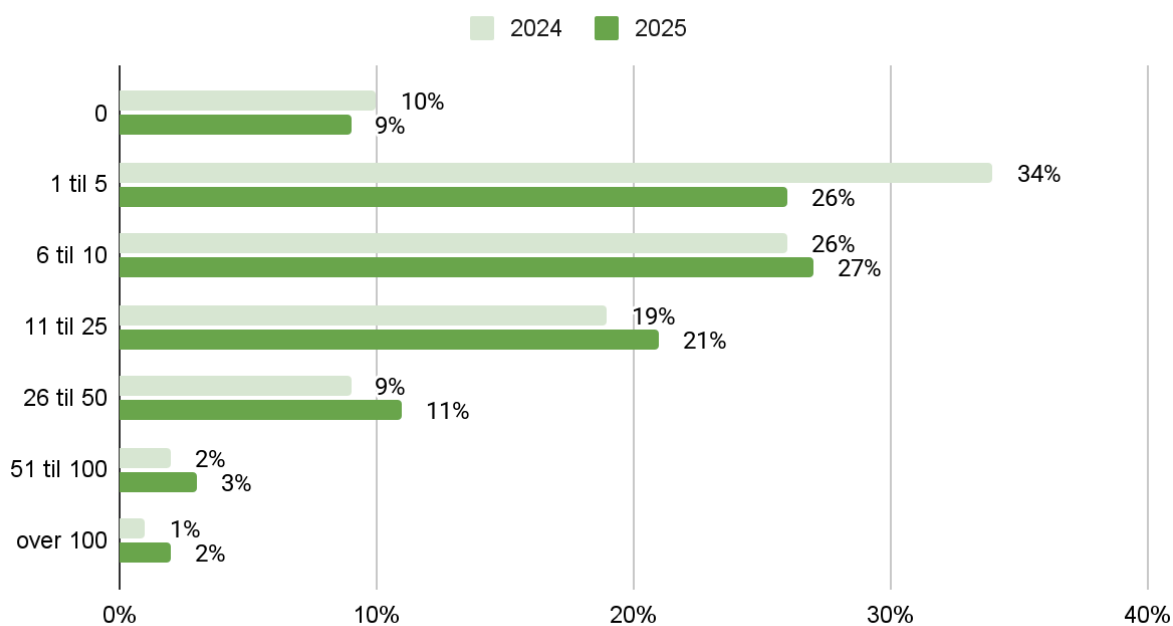

1.3.1 Hvis ja, hva slags type samarbeid/bistand gjør du for frivillige lag i din kommune?

Som ifjor er det i år 9 av 10 sentraler som registrerer at de veileder frivillige videre til andre frivillige lag og organisasjoner. Der sentralene i fjor gjennomsnittlig veiledet videre 13 frivillige årlig, er antallet i år 16 frivillige.

1.4 Veileder du frivillige videre til andre lag og organisasjoner - i så fall, omtrent hvor mange frivillige i løpet av et år?

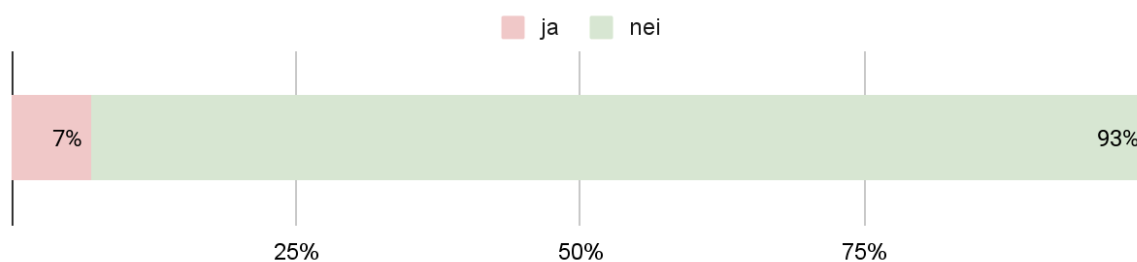
2. Samarbeid med kommunen

Forskriften definerer kommunen som ansvarlig for å søke tilskudd til frivilligsentraler i sin kommune. Den sier også at kommunen skal involvere frivillig sektor når det gjelder opprettelse, nedleggelse og drift av frivilligsentraler.

Gjennom våre undersøkelser de siste tre årene etter forskriften trådte i kraft i 2022, svarer de aller fleste sentralene at det er utfordringsløst at kommunen har ansvar for å søke statstilskudd på deres vegne. Andelen som opplever utfordringer ser ut til å holde seg relativt stabil.

På spørsmål om hva utfordringene går ut på svarer det store flertallet at de må følge kommunen tett opp for å være sikker på at de søker tilskuddet på deres vegne innen fristen, gjennom jevnlige påminnelser og purringer. For enkelte gjaldt dette også for overføringen av tilskuddet etter at det var tildelt.

2.1 Opplever du utfordringer med at kommunen skal søke på vegne av sentralen(e) i kommunen?

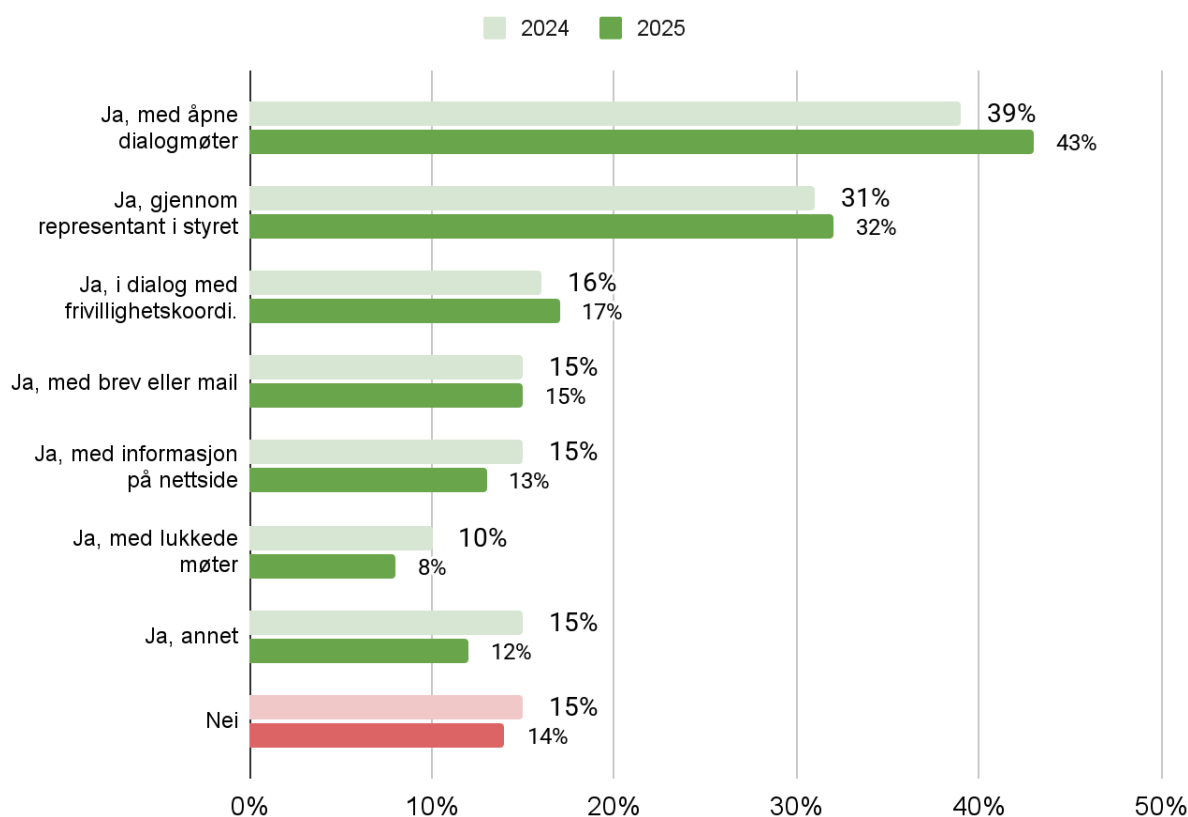
Flere sentraler inviteres til dialog med kommunen

I forskriftens §3 står det ikke hvordan kommunen skal involvere frivillig sektor når det gjelder opprettelse, nedleggelse og drift av frivilligsentraler. Likevel har vi i vår undersøkelse skissert noen tiltak som kan anses som alternativer for en slik involvering, som skissert i grafen under. Vi ser en positiv utvikling her, ved at 4 % flere sentraler svarer at de det siste året har blitt invitert til åpne dialogmøter i forbindelse med slike prosesser, og færre som mottar slik informasjon gjennom kommunens nettsider.

Der det ifjor var 15 % av sentralene som ikke opplevde noen form for involvering, er det i år 14 % som svarer det samme. Disse respondentene utdyper besvarelsen i fire likevektige kategorier;

1. Frivilligsentralen tar selv ansvar for å involvere frivillig sektor i driften av sentralen.
2. Kommunen håndterer beslutninger om nedleggelse, opprettelse og budsjettkutt av sentraler politisk, uten å involvere frivillig sektor.
3. Det har ikke vært aktuelt, eller sentralen er ikke kjent med at en slik prosess har vært aktuelt siste år.
4. Det opprettes nye frivilligsentraler i kommunen, enten ideelle eller kommunale, uten at eksisterende frivilligsentraler får informasjon i forkant eller underveis.

2.2 Involverer kommunen frivillig sektor når det gjelder opprettelse, nedleggelse og drift av sentraler slik §3 tilsier?

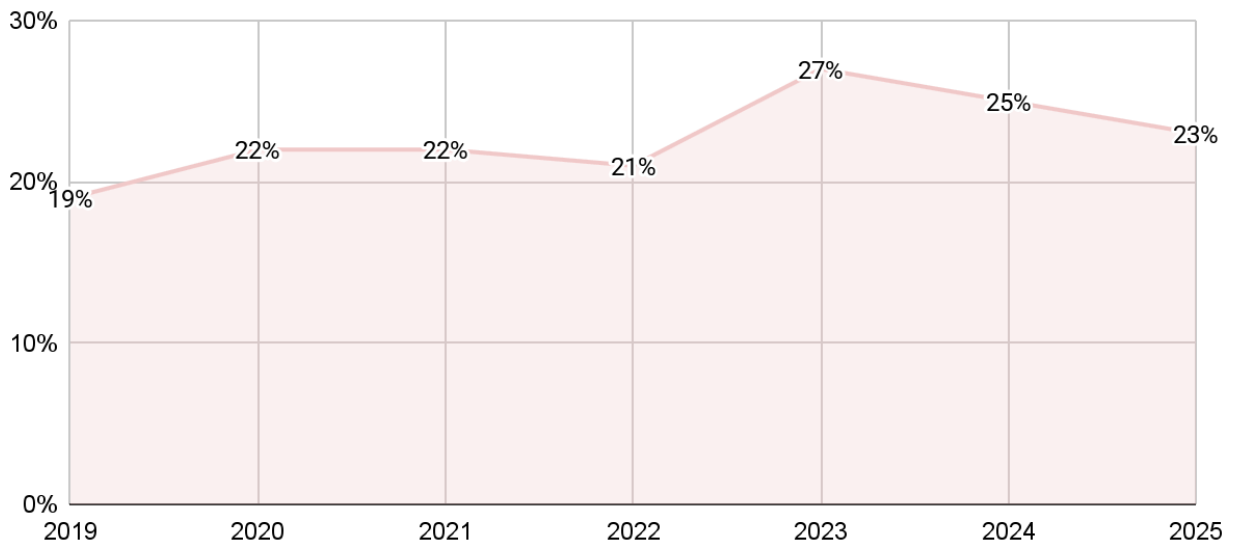
Annet: Sentralene som har huket av for annet nevner i størst grad samarbeidet og dialogen i deres rådgivende organ, hvor det sitter representanter fra kommune og øvrig frivillig sektor, som et alternativ til de øvrige svaralternativene.

Litt færre opplever press fra kommunen

I 2023 svarte 27 % av sentralene at de opplevde press fra kommunen til å utføre visse oppgaver, en oppgang på 6 % fra året før. Forskjellen fra målingen i 2022 og 2023 var at forskriften da var trådt i kraft, som bl.a. gav kommunen ansvar for å søke tilskudd på vegne av frivilligsentralene i sin kommune.

Det er positivt å se antydning til en nedadgående trend i disse tallene i år, med 4 % færre sentraler som melder om press fra kommunen siden 2023, og 2 % færre enn i 2024. Det er derimot bekymringsverdig å se at flere av dem som opplever press, mener oppgavene de blir bedt om å løse egentlig skulle tilfalte kommunen.

2.3 Andel frivilligsentraler som opplever press fra kommunen 2019 - 2025

Ligger presset kommuneøkonomi bak presset på frivilligsentralene?

Blant de sentralene som melder om press fra kommunen til å utføre visse oppgaver kjenner vi igjen situasjonsbeskrivelsene fra tidligere år. Samtidig er sentralene i år tydeligere på at presset fra kommunen virker til å komme som følge av utfordringer i økonomien.

Skildringene fra sentralene som opplever press fra kommunen kan fordeles i tre ulike kategorier. Tre fjerdedeler av besvarelsene kan plasseres innen den første kategorien, mens den siste fjerdedelen av besvarelsene er jevnt fordelt på 2 og 3.

1. **Press til å utføre oppgaver som kommunen selv utførte tidligere.** Her nevnes bl.a. matombringing, oppgaver innen helse-/pleie- og omsorg som våketjeneste, transport og sosialt arbeid, integreringstjenester, og arbeid for uteseksjonen.
2. **Bestilling av frivillige fra sentralen til kommunens disposisjon.** Her nevnes dugnader, offentlige arrangementer, parktjeneste, og rekruttering av frivillige til frivillig-prosjekter kommunen har fått midler til uten å involvere frivilligsentralen.
3. **Kommunen tildeler sentralen midler kun dersom sentralen går med på å bruke de til tiltak kommunen ønsker sentralen skal utføre.** Her nevnes f.eks. målgruppe(r) kommunen ønsker at frivilligsentralens aktiviteter skal rette seg mot. Et eksempelvis var "gi språktrening til ukrainske flyktninger uten krav til norskopplæring".

Flertallet av frivilligsentralene opplever å ha kommunens tillit

I årets undersøkelse presenterte vi ulike påstander om kommunen for å få et bedre bilde av frivilligsentralenes forhold til administrasjonen og politisk ledelse i kommunen. Besvarelsene viser at et stort flertall opplever at de har kommunens tillit og anerkjennelse, i tillegg til at de anser kommunen som en viktig samarbeidspartner. Andelen som kjenner seg igjen i de mer negative påstandene utgjør den samme andelen som opplever press fra kommunen.

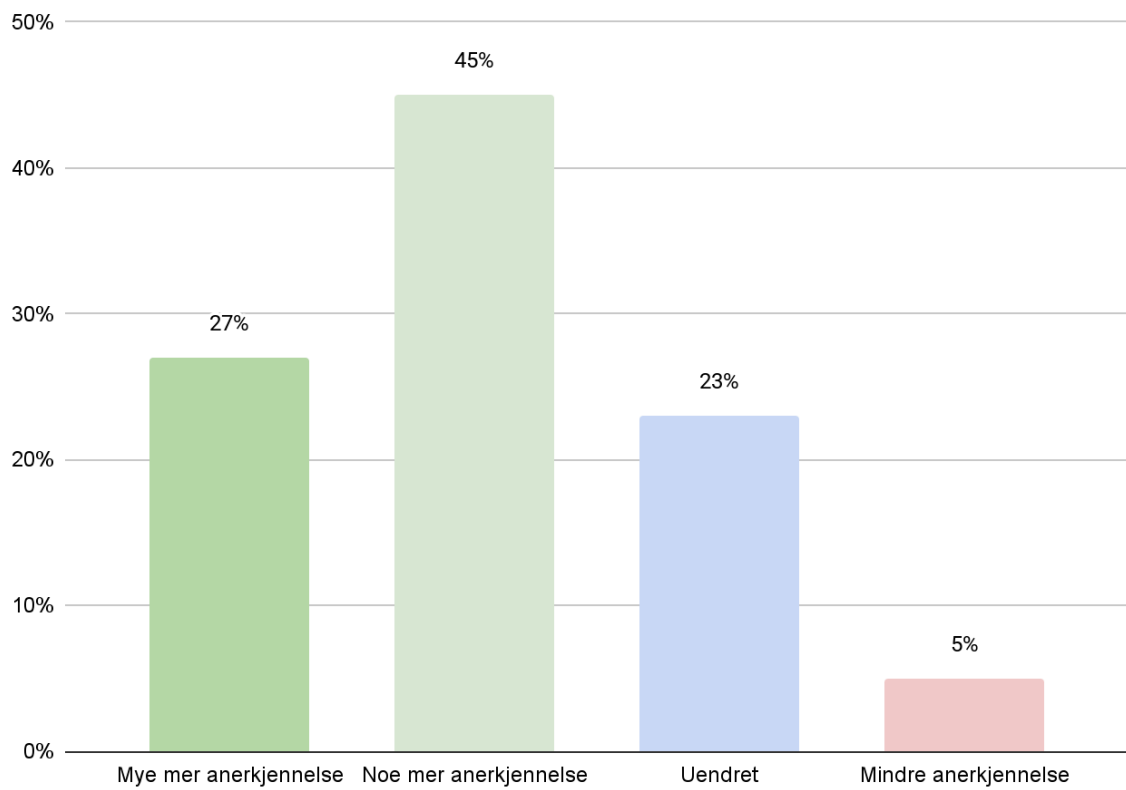
2.4 Hvilke av følgende påstander gjelder for din frivilligsentral? (flere valg mulig)

Kommunen er en god og viktig samarbeidspartner for min sentral	83%
Kommunen har tillit til at frivilligsentralen forvalter budsjettet vi har fått av kommunen, til det beste for lokalsamfunnet	86%
Dersom kommunen ønsker at vi skal utføre en spesifikk oppgave, inviteres vi til medvirkende dialog	61%
Kommunen viser stor forståelse for viktigheten av frivilligsentralens virke i lokalsamfunnet	76%
Kommunen setter krav overfor frivilligsentralen som tar opp tiden jeg skulle ønske jeg kunne bruke på å rekruttere flere frivillige og gjennomføre aktiviteter	9%
Kommunen legger press på min frivilligsentral til å utføre spesifikke oppgaver	13%
Kommunen viser lite forståelse for, og tillit til, frivilligsentralens virke i lokalsamfunnet	8%

Frivilligsentralene opplever mer politisk anerkjennelse for sitt arbeid

I år spurte vi hvor vidt sentralen opplevde å ha oppnådd mer eller mindre politisk anerkjennelse for sitt arbeid de siste årene. Tilsammen 72 % av sentralene opplever noe mer eller mye mer politisk anerkjennelse for sitt arbeid i lokalsamfunnet.

2.5 Har frivilligsentralen fått mer eller mindre politisk anerkjennelse for sitt arbeid lokalt de siste årene?

3. Økonomi / Tilskudd

Lotteri- og stiftelsestilsynet (Lottstift) forvalter tilskuddsordningen til frivilligsentralene i Norge, på vegne av Kultur- og likestillingsdepartementet. Kommunen skal søke om tilskudd på vegne av alle frivilligsentralene i kommunen, så fremt de driver i tråd med forskriftens krav til sentralen. Kommunen mottar tilskuddet fra Lottstift, og skal deretter overføre tilskuddet i sin helhet til frivilligsentralen(e). Tilskuddet skal fordeles likt mellom frivilligsentralene i kommunen.

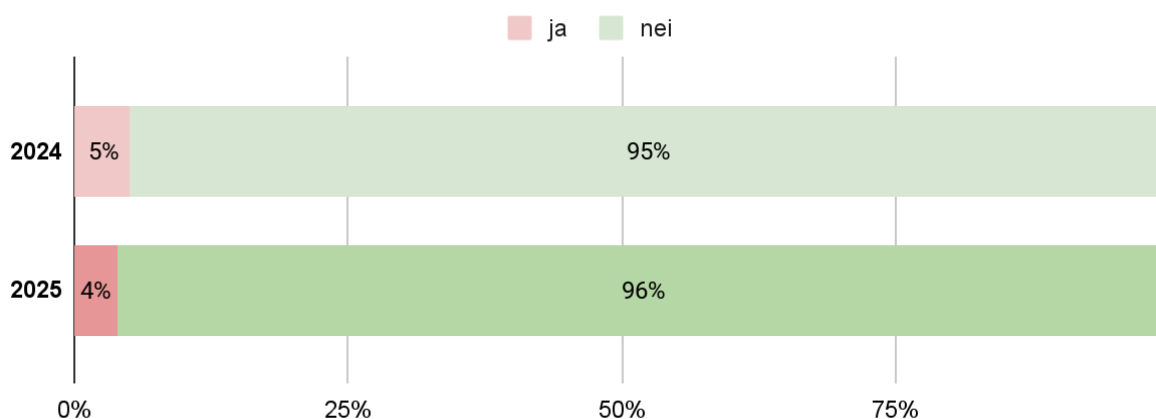
Denne oppgavefordelingen ble innført da forskriften trådte i kraft i 2022, og hvordan sentralene opplever at dette fungerer, er derfor en del av vår årlige kartlegging. Samtidig kartlegger vi hvor vidt sentralene selv innfrir på kravene som stilles til dem for å kvalifisere for statstilskudd. I tillegg spør vi om sentralene har egne vedtekter, da NFS mener dette bidrar til å sette gode rammer for drift og ansvarsfordeling.

Litt færre opplever utfordringer med å få tilskuddet gjennom kommunen

I 2024 svarte 5 % av sentralene at de opplevde utfordringer med å få hele eller deler av det øremerkede statstilskuddet fra kommunen. I år svarer 4 % at de opplevde utfordringer med å motta tilskuddet. Det er mer enn dobbelt så mange ideelle sentraler som opplever utfordringer enn kommunale sentraler, med 5 % blant de ideelle som svarer ja, mot 2 % av de kommunale.

Utfordringene respondentene skildret var ulike, avhengig av om sentralen var kommunal eller ideell. I kapittel 2 så vi at 7 % opplever utfordringer med at kommunen skal søke på vegne av sentralen. Hovedutfordringen her var at de måtte purre på at kommunen skulle søke. De ideelle sentralene som opplevde utfordringer med å *motta* statstilskuddet, sa også at hovedutfordringen var at de måtte purre på å få utbetalingen, etter at den var overført til kommunen. De få kommunale sentralene med utfordringer trakk frem at de kun fikk et avmålt budsjett til drift og aktiviteter ved sentralen fra kommunen, som de ikke hadde innvirkning på. Dette strakk ikke til, og de brukte mye tid på å søke ytterligere tilskudd til drift av sentralen. Kommunen dekket her utgifter til lønn og lokaler i sine budsjetter.

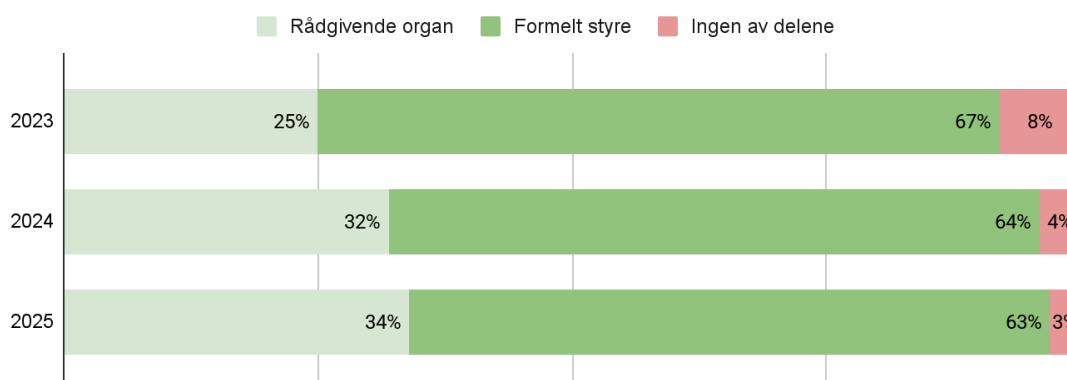
3.1 Statstilskudd er i 2025 kr 477 101. Har du utfordringer med å få hele eller deler av det øremerkede statstilskuddet fra kommunen?

Ikke alle følger kravet om et rådgivende organ

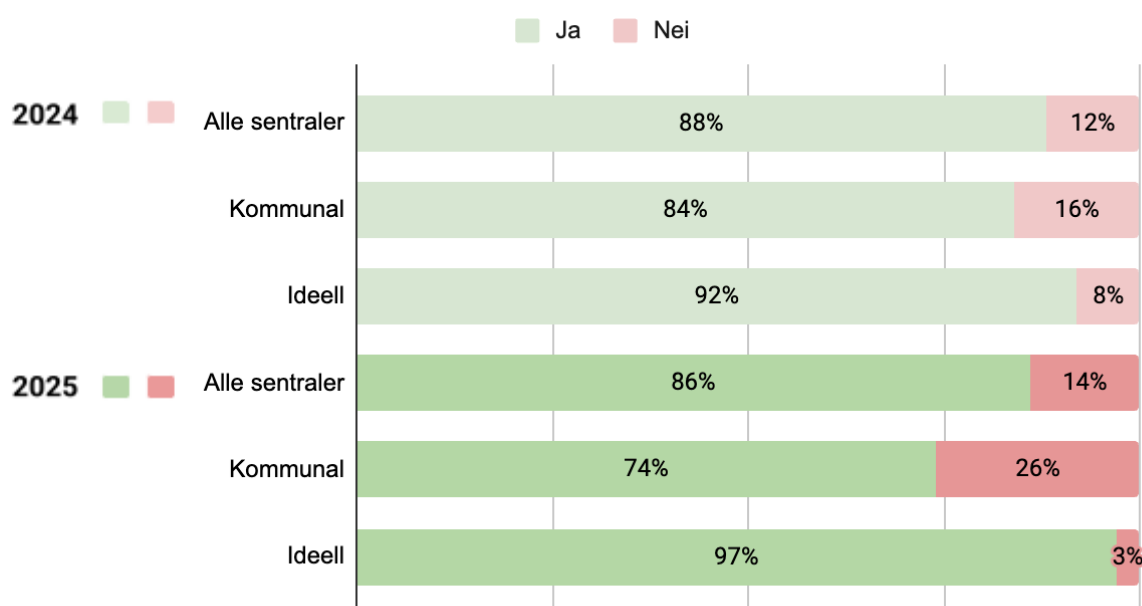
Da forskriften trådte i kraft i 2022 var et av kravene til sentralene å *ha et rådgivende organ som kan påvirke driften av sentralen, der frivilligheten er representert (§ 7 c.)* Fra vi startet å føre statistikk på dette i 2023 har andelen sentraler uten et slikt organ gått nedover for hvert år. Det er kun blant de kommunale sentralene vi finner respondenter uten noen form for rådgivende organ, totalt 6 % av de kommunalt eide sentralene svarer dette. Disse respondentene utgjør 3 % av *alle* som har besvart undersøkelsen, som det går frem i figur 3.2.

3.2 Hva slags rådgivende organ har din sentral?

Samlet sett har litt færre frivilligsentraler egne vedtekter i år, enn i fjor. Ved å fordele besvarelsene mellom kommunale og ideelle sentraler, fra i fjor til i år, ser vi at andelen ideelle frivilligsentraler med egne vedtekter har steget med 5 %, mens andelen kommunale frivilligsentraler med det samme har sunket med 10 %.

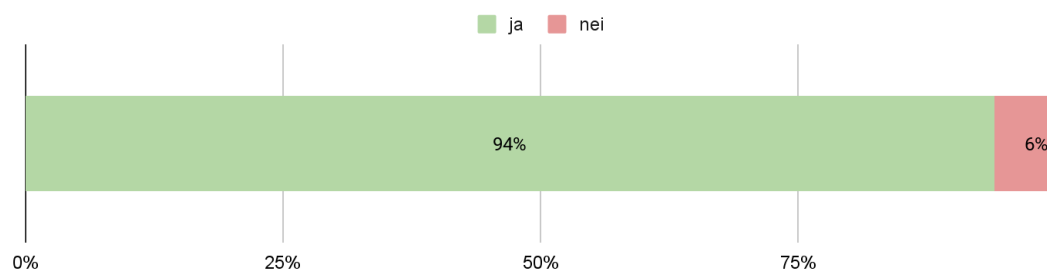
3.3. Har sentralen egne vedtekter?

Alle sentraler følger kravet om ett årsverk ved sentralen

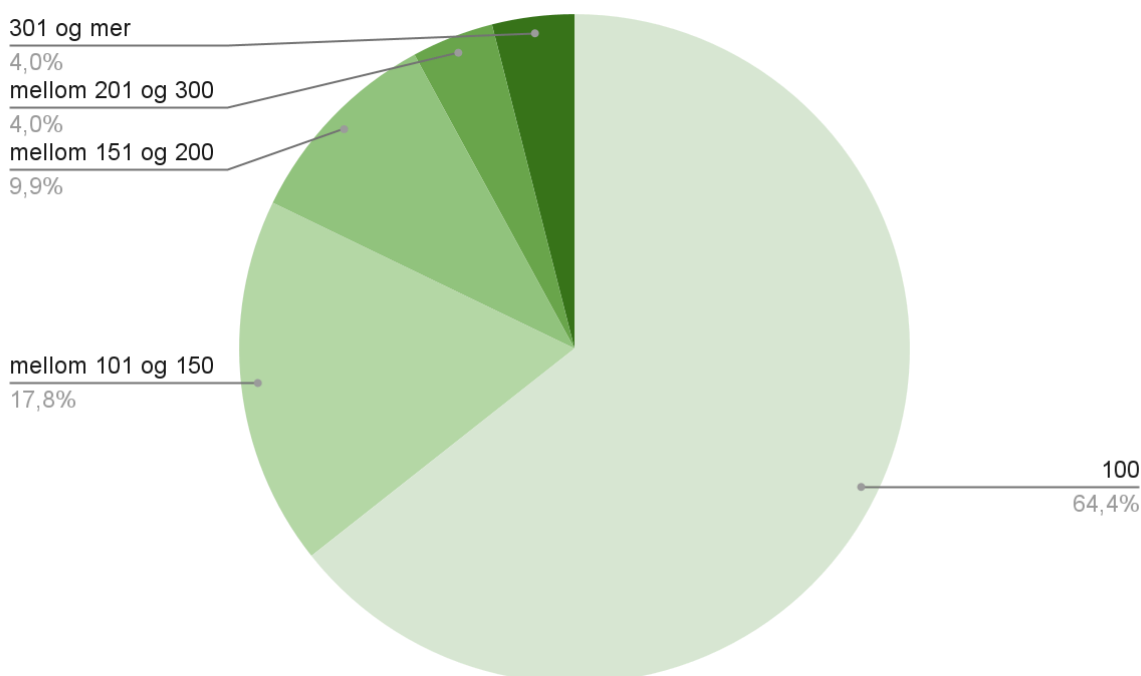
Forskriften krever at hver sentral skal ha ett årsverk, som hovedregel én person i 100 prosent stilling. Ingen av sentralene sier de har *mindre* enn ett årsverk ved sentralen, mens 6 % melder at daglig leder ved sentralen ikke har en 100 % stilling, omtrent det samme som ifjor (5 %). En tredjedel av sentralene har mer enn ett årsverk ved sentralen.

3.4. Har daglig leder ved sentralen en 100% stilling?

Nesten 4 av 10 sentraler har en prosjektmedarbeider

Antall gjennomsnittlige årsverk for alle sentraler har steget fra 123 % i 2024 til 130 % i 2025. Under ser man andelen sentraler som har svart innenfor ulike årsverk-intervaller i 2025. Rundt 1 av 3 sentraler har mer enn ett årsverk ved sentralen.

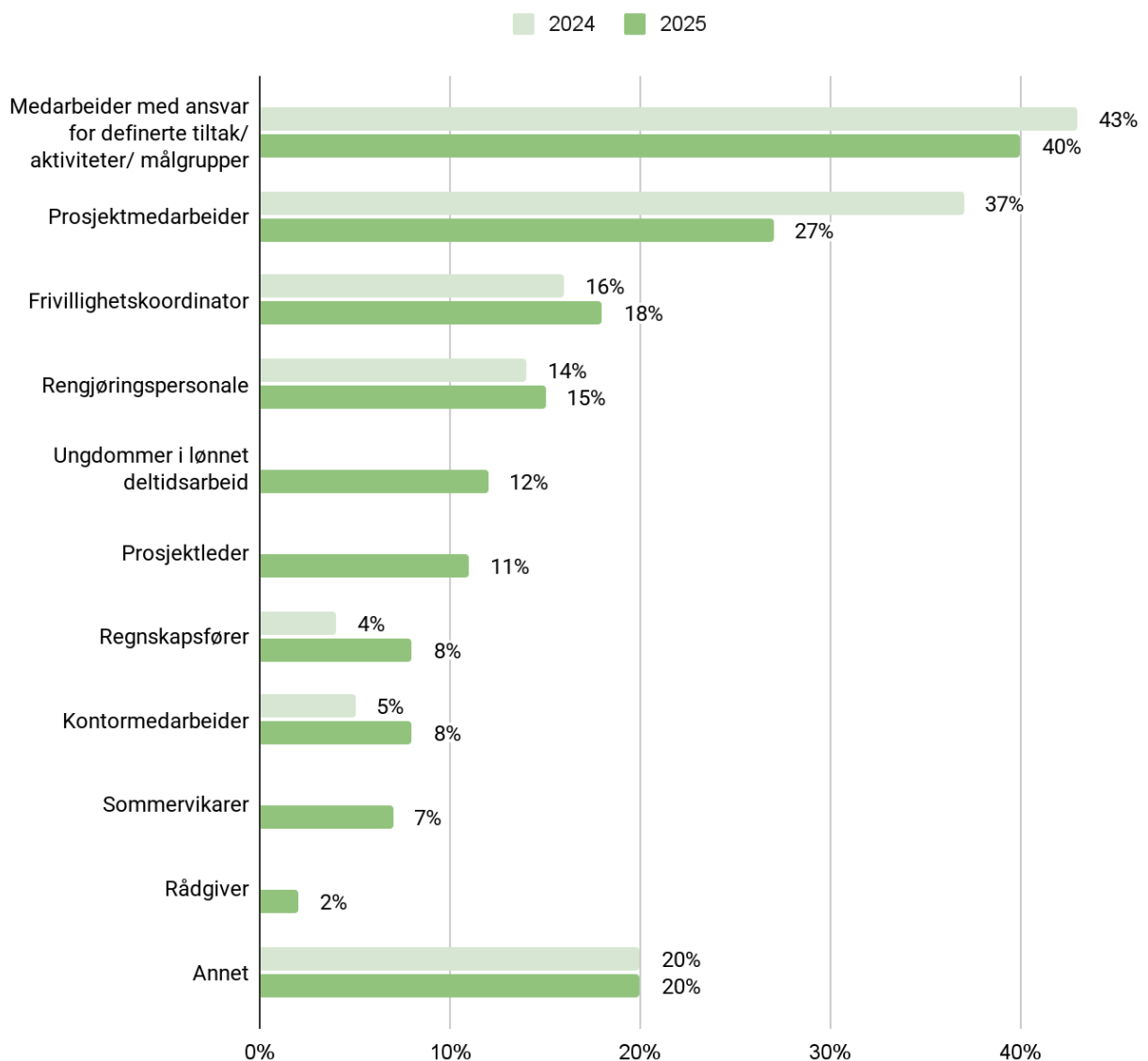

Fra i fjor til i år er det 10 % flere sentraler som har en prosjektmedarbeider ansatt ved sentralen. Ellers svarer sentralene relativt likt på de stillingene som også var med i fjorårets kartlegging, som det går frem i modellen under.

Nytt av i år er oversikt over andelen sentraler med stillingene *ungdommer i lønnet deltidsarbeid* (12 %), *sommervikarer* (7 %), *rådgiver* (2%) og *prosjektleder* (11%), som alle ble ført inn under *annet* i fjorårets undersøkelse.

I årets undersøkelse svarer i tillegg 1 av 5 sentraler at de har ytterligere andre type stillinger enn de oppgitt blant alternativene. Blant disse igjen svarer 20 % at de har en ansatt til å lede utstyrssentral, og 13 % at de har en ansatt i varig tilrettelagt arbeid eller annen NAV-støttet ansettelse. 11 % svarer at de har mer enn én ansatt som fungerer som daglig leder. Utover dette nevnes kjøkkenmedarbeider, fritidskonsulent, renholder og Home Start koordinator.

3.5 Ved flere ansatte, hvilke lønnede stillinger har dere i sentralen utenom daglig leder?

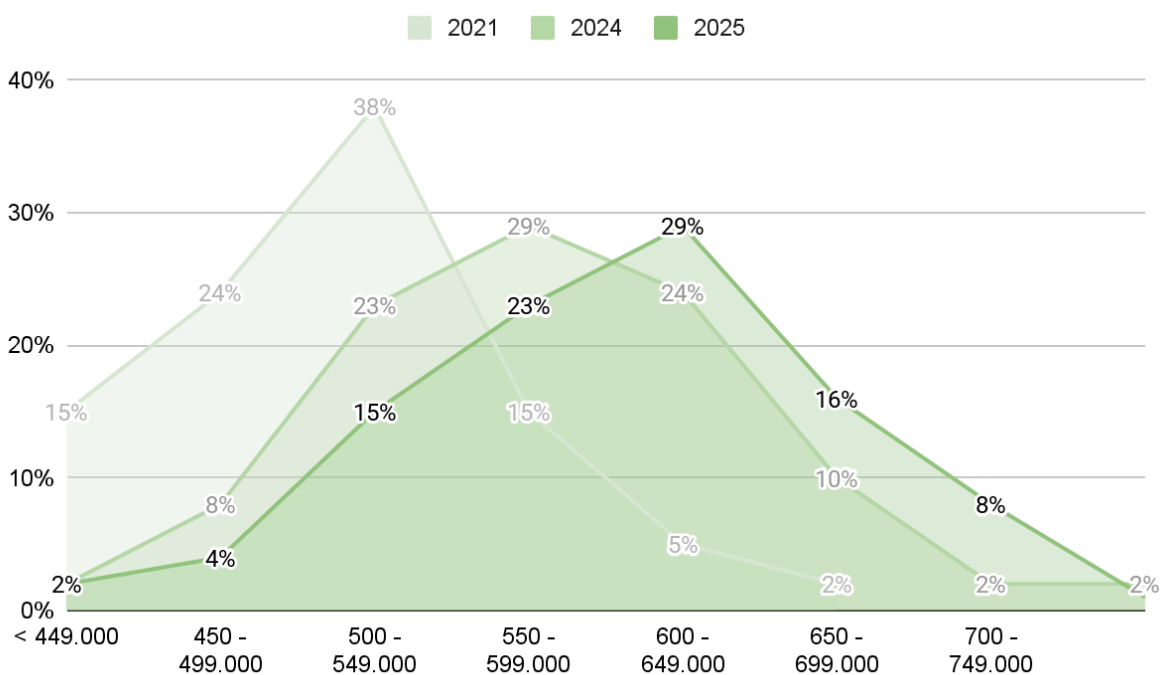

Frivilligsentralenes lønnsvekst ligger litt bak samfunnet for øvrig

I gjennomsnitt har frivilligsentralenes daglige lederes lønn steget fra 581 270 kroner i 2024, til 604 591 kroner i 2025. Dette gir en lønnsøkning på 4 %. Til sammenligning lå rammen for offentlig sektor i 2025 på 4,4 %, og for 2024 lå den på 5,2 %.

Siden informasjonen om lønnen til daglige ledere ble samlet inn gjennom våren frem til sommeren både i 2024 og 2025, som er perioden for lønnsoppgjørene, er det vanskelig å trekke en slutning på om de 4 % i lønnsøkning reflekterer stigning fra 2023 - 2024, eller om den reflekterer lønnsveksten fra 2024 til 2025. Avhengig av det ligger frivilligsentralene et sted mellom 0,4 % til 1,2 % under lønnsutviklingen for øvrig.

3.6 Hva er årslønn (100%) til daglig leder?

Faktaboks: Median og gjennomsnitt

I det videre vil vi fremstille lønnsinntekter og driftsinntekter i to forskjellige former, *gjennomsnitt* og *median*. Inntekter inneholder ofte store variasjoner eller enkelttilfeller med svært høye verdier som trekker gjennomsnittet opp eller ned. Ved å inkludere både median og gjennomsnitt får vi et **mer nyansert bilde** av inntektsfordelingen og unngår at analysen blir skjev av unntaksvis høye eller lave utslag.

Gjennomsnitt er summen av alle observasjoner delt på antall observasjoner. Det gir et uttrykk for den **typiske verdien** i datasettet, men kan påvirkes kraftig av svært høye eller svært lave tall.

Median er **midtverdien** i et datasett når alle observasjoner er sortert fra lavest til høyest. Medianen viser derfor hva som er «det mest representative» nivået, og påvirkes **ikke** av unntaksvis høye eller lave utslag. Median verdien blir da en verdi som halvparten av frivilligsentralene ligger under, og halvparten ligger over.

Kommunalt ansatte daglige ledere har høyere lønn

Ved å sammenligne svarene på hva daglige ledere i kommunale sentraler tjener og hva de tjener i ideelle sentraler, ser vi at den første gruppen svarer høyere enn den andre.

Gjennomsnittlig årslønn for daglige ledere ved kommunale frivilligsentraler er 620 918 kroner, rundt 32 000 kroner mer enn for daglige ledere i ideelle sentraler. De tjener i gjennomsnitt 588 265 kroner.

Dersom vi finner medianlønnen, den lønnen som er midt på midten, hvor femti prosent tjener under og femti prosent tjener over, så er differansen litt lavere. I denne fordelingen er medianinntekten for daglige ledere ved kommunale sentraler på 595 690 kroner, 27 000 kroner mer enn tilsvarende for de i ideelle sentraler, hvor den er på 568 180 kroner.

1 av 5 frivilligsentraler har røde tall

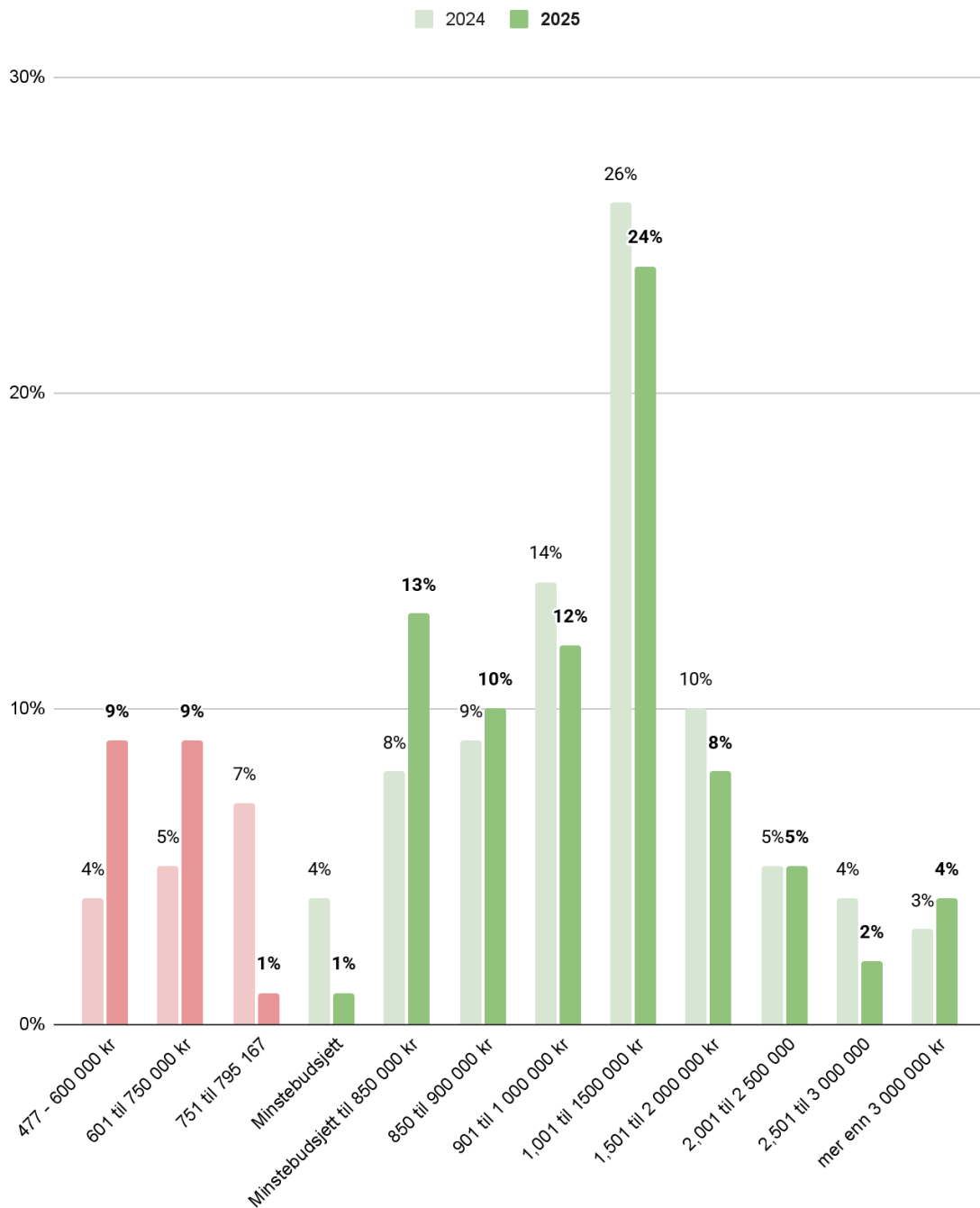
Dersom en slår sammen statstilskuddet for 2025 (477 101 kr) med den påkrevde lokale finansieringen i tråd med forskriften (318 067 kr), så skal hver sentral ha minst 795 067 kr i totale driftsinntekter for 2025. Dette kaller vi i de følgende grafene for *minstebudsjettet*. Likevel svarer 19 % av sentralene at deres forventede driftsinntekter er *under* dette nivået.

Det er 3 % flere sentraler enn i fjor, da 16 % oppga driftsinntekter under minstebudsjettet. Som det går frem i figur 3.7.1 er det få sentraler som har fått styrket økonomien sin fra 2024 til 2025, det store flertallet har fått svekket budsjett.

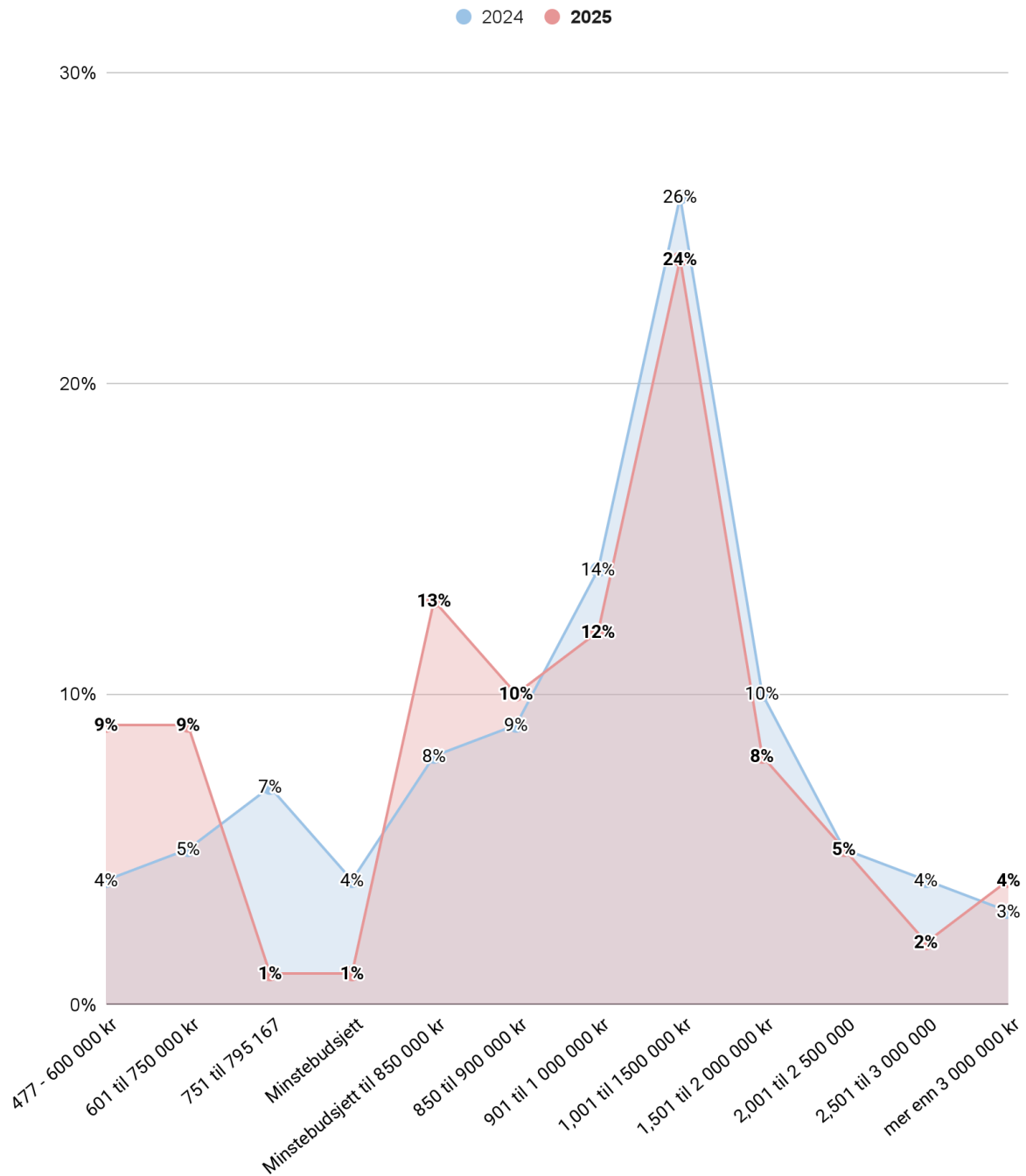
Dette blir enda tydeligere i neste avsnitt, hvor vi sammenstiller gjennomsnittlige driftsinntekter og median driftsinntekt for sentralene i 2024 og 2025.

3.7 Hva er dine forventede driftsinntekter for 2025? (totale inntekter, inkludert statstilskudd)

Modell 1 - 2024/2025

3.7.1 Hva er dine forventede driftsinntekter for 2025? (totale inntekter, inkludert statstilskudd) Modell 2 - 2024/2025

Svekkede budsjetter for alle

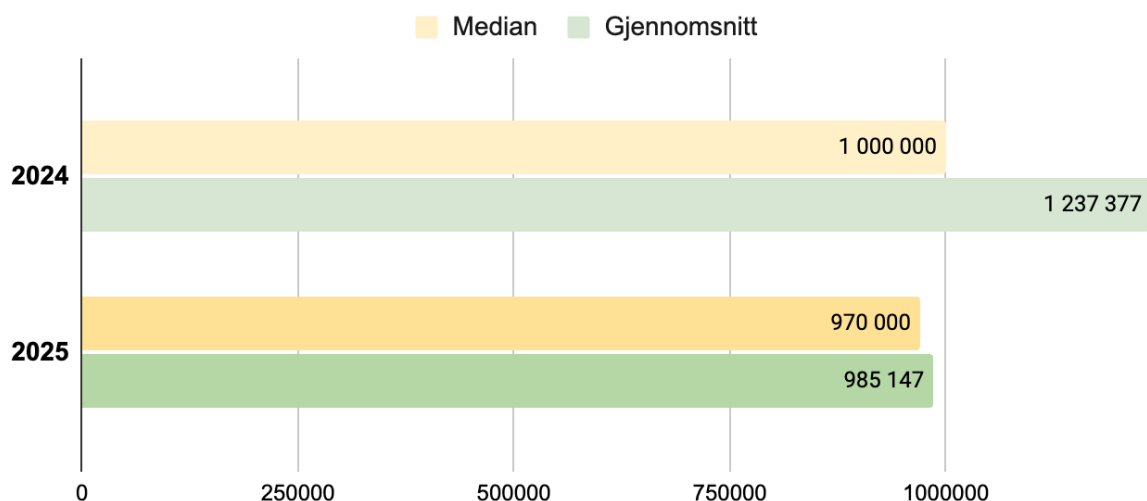
Som vi kan se antydninger av i figur 3.7.1 over her, så ligger årets budsjettnivåer for sentralene under fjorårets. Ved å gå nærmere inn i disse tallene så ser vi en svekkelse fra i fjor til i år, både i gjennomsnittlige driftsinntekter blant sentralene, og median driftsinntekter.

Minstebudsjettet (statstilskudd+lokalfinansiering) for 2025 er 0,64 % lavere enn i 2024, da det lå på 800 177 kr. Medregnet økningen i konsumprisindeksen, så ligger minstebudsjettet på 3,64 % under 2024-nivået.

I figur 3.7.2 fremstilles gjennomsnittlige driftsinntekter, og median driftsinntekter for 2024 og 2025. Her kan vi se at median driftsinntekt har sunket med 3 % siden 2024.

Samtidig ser vi en mye større nedgang dersom vi går ut ifra de gjennomsnittlige totale driftsinntektene for sentralene. De har sunket med 20 %, fra gjennomsnittlige driftsinntekter på 1,23 millioner kr i 2024, til 985 000 kr i 2025. I og med at median inntekten ikke har sunket mer enn 3 % tilsier nedgangen i gjennomsnittsinntektene at det har blitt større forskjeller i driftsbudsjettene blant frivilligsentralene, med en økt andel med lavere budsjetter..

3.7.2 Hva er dine forventede driftsinntekter for 2025? (totale inntekter, inkludert statstilskudd) *Modell 3 - Median og gjennomsnitt 2024/2025*

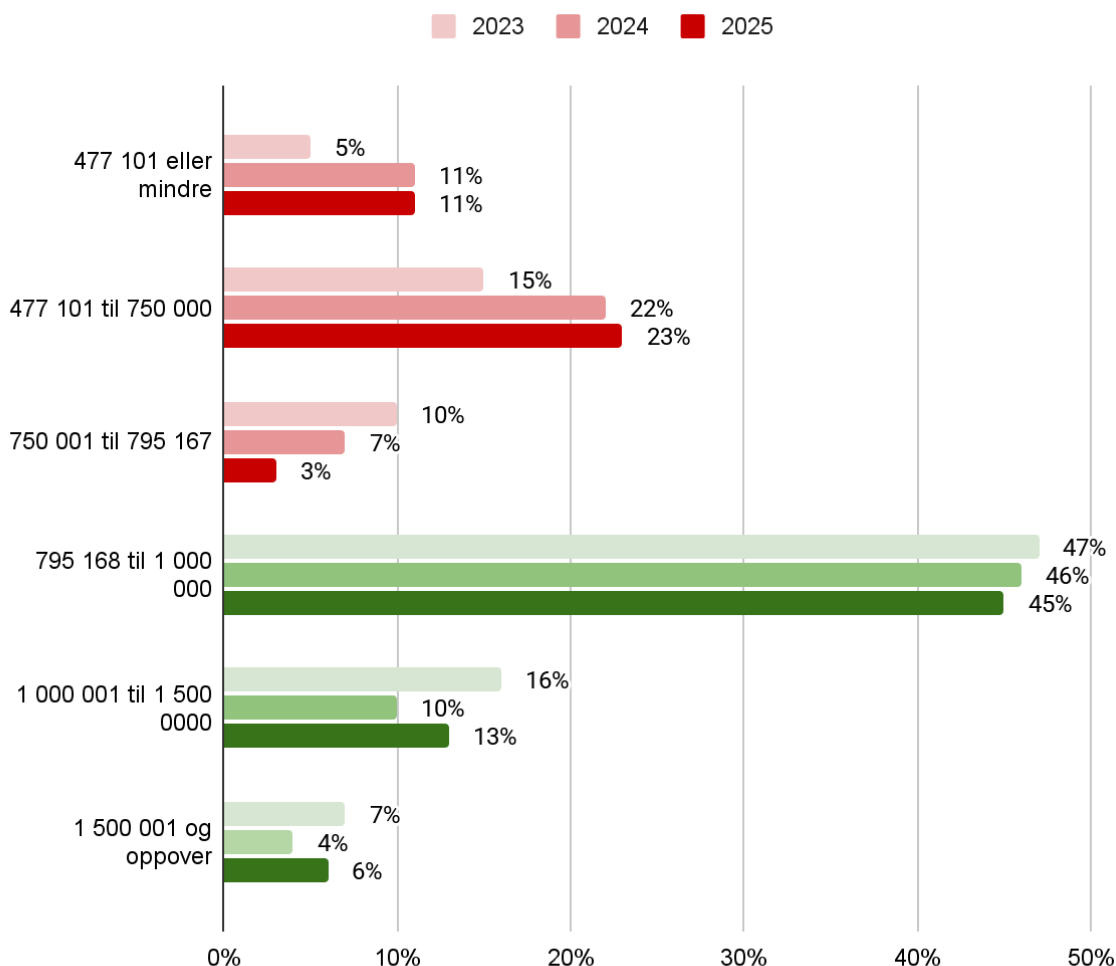

1 av 10 sentraler får ikke lokalfinansiering fra kommunen

Samtidig gir kommunene samlet mer til frivilligsentralene i år

Andelen sentraler som *ikke* får noe lokalfinansiering fra kommunen har økt fra 5 % i 2023, til 11 % i 2025. Dette tallet er det samme som for 2024. Som det går frem av figur 3.8 har andelen som mottar minstebudsjettet, (statilskudd+lokal finansiering) eller *mindre*, fra kommunen ligget på mellom 25 - 29 % de siste tre årene. Samtidig er det 7 % færre sentraler som ligger i det øvre sjiktet her i år, enn i 2023.

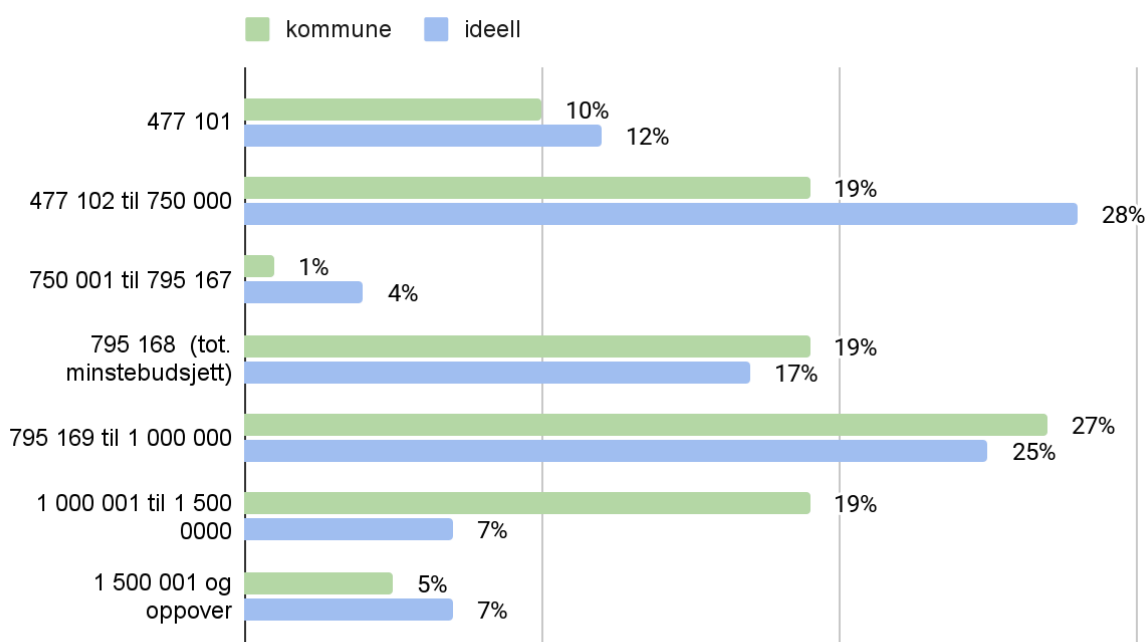
3.8 Hvor mye tilskudd (inkludert øremerket statstilskudd på 477 101 kr.) får du fra kommunen? (I modellen er søylene for 2023 og 2024 justert med utgangspunkt i hva som var statstilskudd-summen de årene.)

I 2025 får frivilligsentralene i gjennomsnitt 384 954 kroner i lokalfinansiering av kommunen, ca. 17 % over minstekravet sentralen må stille med i lokalfinansiering, og en økning på 7 % fra året før. Ved å differansiere mellom hva kommunale og ideelle frivilligsentraler mottar totalt fra kommunen i overføringer for 2025, ser vi at;

- de ideelle frivilligsentralene mottar mindre enn kommunale sentraler i lokalt tilskudd fra kommunen.
- 12 % av ideelle sentraler mottar ingenting
- ca 3 av 10 ideelle sentraler mottar *noe* av lokalfinansieringen fra kommunen.
- ca 4 av 10 ideelle sentraler mottar *mer* enn forskriften krever i lokal finansiering.
- 10 % av kommunalt eide frivilligsentraler får *ingen* lokal finansiering av kommunen, mer enn dobbelt så mange som i fjor (4 %).
- 2 av 10 kommunale sentraler får noe, men ikke alt. I fjor gjaldt dette 26 % av de kommunale sentralene, noe som tilsier at 6 % av sentralene som fikk noe lokal finansiering fra kommunen i 2024, ikke fikk den samme støtten i 2025.

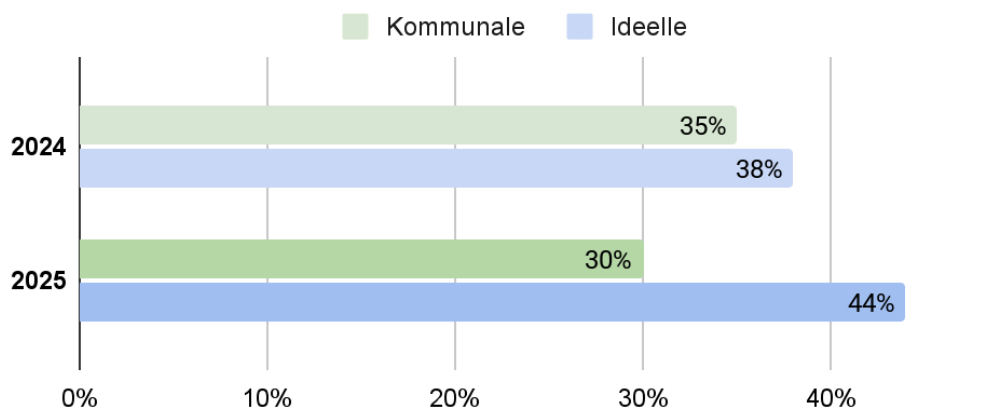
3.8.1 Hvor mye tilskudd (inkludert øremerket statstilskudd på 477 101 kr.) får du fra kommunen? Modell 2, kommunale og ideelle sentraler

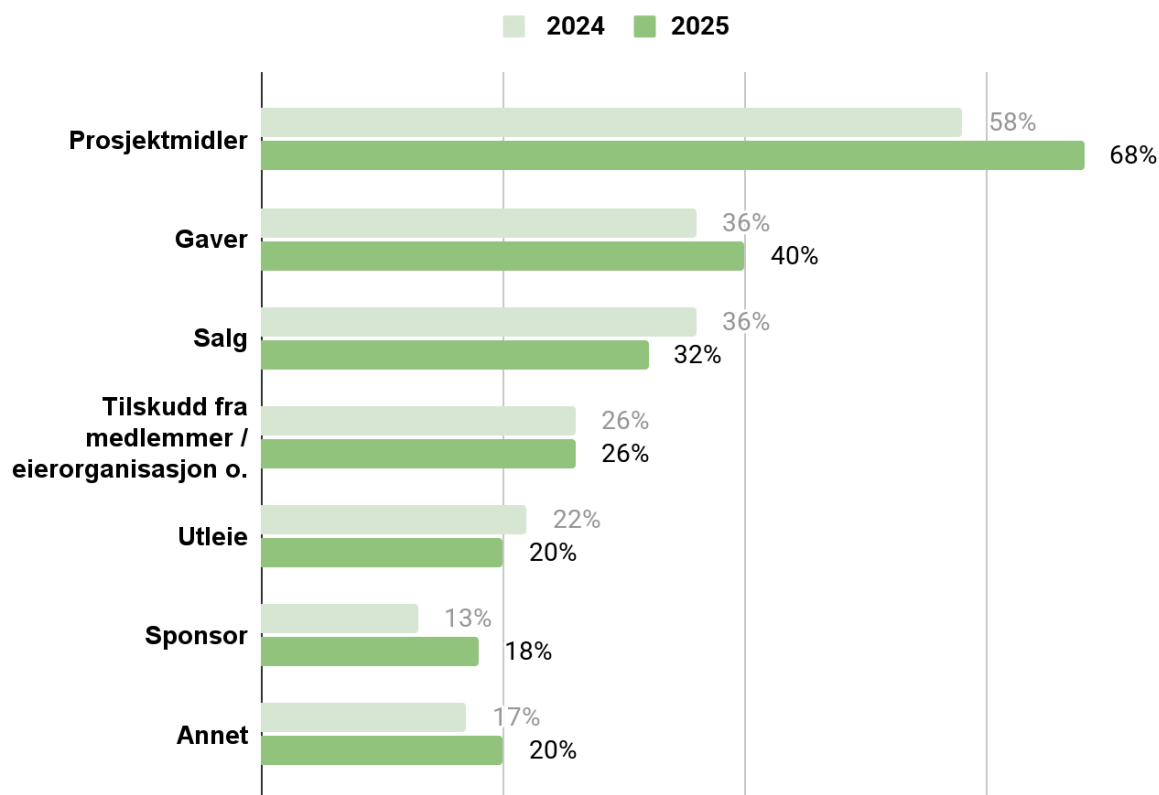
Flere ideelle sentraler må finne driftsstøtte andre steder i år

De siste to årene har vi spurt sentralene hvor de finner midler til å dekke den lokale finansieringen, dersom de *ikke* får hele denne fra kommunen (figur 3.10).

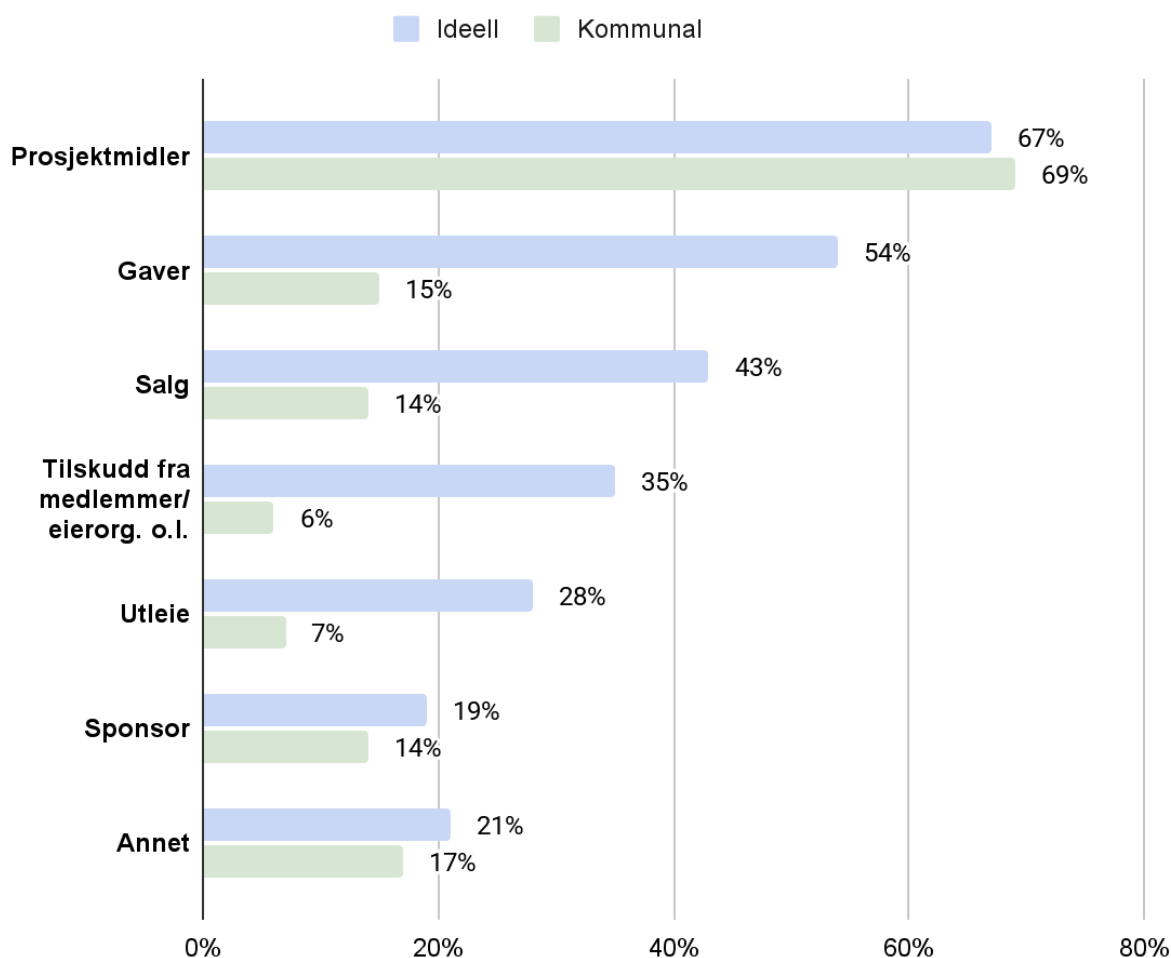
3.9 Andel sentraler som *ikke* får hele den lokale finansieringen (318 067 kr) dekket av kommunen.

3.10 Hvis kommunen ikke dekker hele den lokale finansieringen (318 067 kr.) - hvor får dere andre midler fra? *Alle sentraler*

3.10.1 Hvis kommunen ikke dekker hele den lokale finansieringen (318 067 kr.) - hvor får dere andre midler fra? *Ideelle og kommunale sentraler*

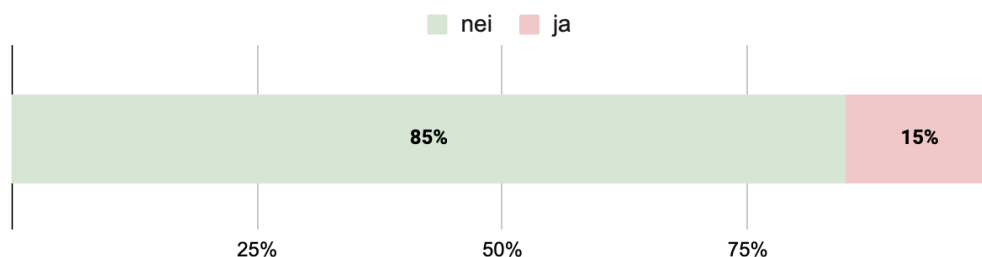
En av fem sentraler oppgir å få midler fra andre steder enn svaralternativene. Her oppgis for eksempel inntekter ved arrangement, bruktbuikk, samt tilskudd el. aktivitetsmidler fra sparebankstiftelsen, legater, fond.

De aller fleste mottar "frie" midler fra kommunen, uten pålagte oppgaver

I år svarer 15 % av sentralene at kommunen stiller krav til hvordan midlene de gir sentralen kan brukes, 3 % færre sentraler enn i fjor. I skildringene om hvilke krav dette er, går det frem at flertallet sikter til samarbeidsavtaler mellom kommunen og sentralen som sier hvordan støtte skal forvaltes, eller at det er kommunale sentraler som har et budsjett som er fastsatt av kommunen. Et fåtall skriver at det stilles krav til at midlene skal brukes til konkrete aktiviteter, rettet mot spesifikke målgrupper.

3.11 Hvis kommunen bidrar med lokal finansiering til drift av sentraler, stiller den samtidig krav om hvordan disse midler skal brukes, utover den overordnede formålsparagrafen

“stimulere til frivillighet, være en åpen møteplass for befolkningen, og et bindeledd mellom kommunen og frivillig sektor”?

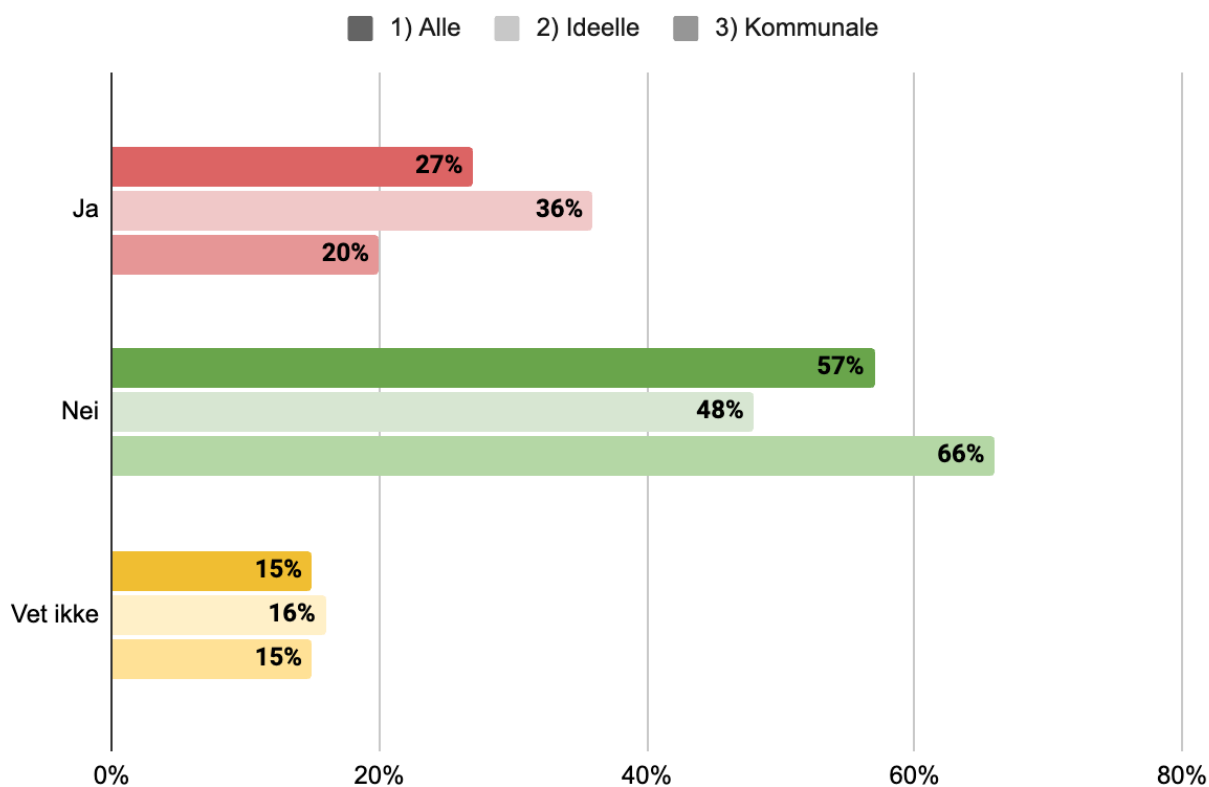
Nesten 3 av 10 frivilligsentraler har måttet kutte i utgifter som følge av svekket statstilskudd, de fleste i utgifter til aktiviteter ved sentralen

27 % av frivilligsentralene har måttet kutte i utgifter i 2025 som følge av svekkede budsjetter. Nesten dobbelt så mange ideelle frivilligsentraler har måttet kutte i utgifter som kommunale.

Sentralene har beskrevet hvordan et svekket budsjett har ført til kutt for dem, og i figur 3.13 har vi kategorisert disse i; aktiviteter, lønn og ansattutgifter, drift og vedlikehold, synlighet og utgifter i forbindelse med frivillige.

Nesten 6 av 10 sentraler som har måttet kutte, har måttet ta dette fra aktivitetstilbudet. Hva som kan være kuttet innenfor de ulike kategoriene beskrives på neste side.

3.12. I 2025 fikk hver sentral omtrent 20 000 kroner mindre over statsbudsjettet enn i 2024. Har dette ført til at sentralen har måttet kutte utgifter?

Svekkede budsjetter går utover både deltakere og ansatte

Blant de sentralene som har måttet kutte utgifter som følge av svekkede budsjetter, har 57 % av sentralene måttet ta dette fra aktivitetsbudsjettet.

- Hos enkelte har dette ført til at aktiviteter har blitt lagt ned.
- De fleste har måttet kutte i utgifter til mat, utstyr og forbruksmateriell til aktiviteter.
- Flere har måttet ta deltakeravgift for å kunne opprettholde aktivitetene.

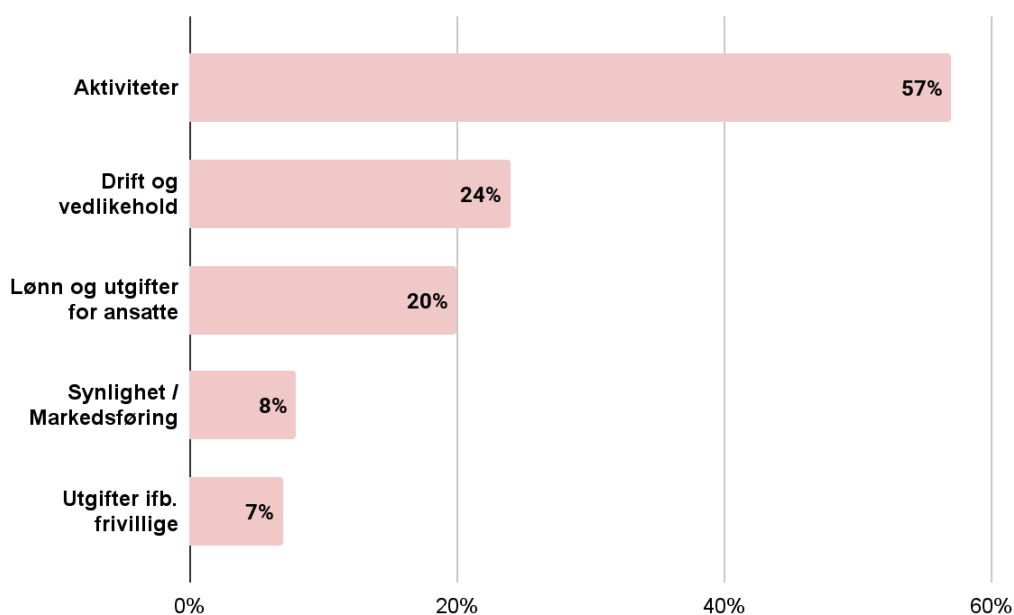
En femtedel av sentralene har måttet kutte i lønns- og ansattutgifter.

- Forventet lønnsjustering har blitt holdt tilbake.
- Overtid har blitt omgjort til avspaseringstimer.
- Kursdeltakelse og kompetanseløftende arenaer for de ansatte har måttet falle bort.
- Enkelte oppgir å ikke lenger kunne registrere kjøregodtgjørelse fordi det ikke finnes midler til å dekke disse utgiftene.

En fjerdedel av kuttene har blitt hentet fra driftsbudsjettet. Fra utgifter til data, telefon, garasje plass, renhold og administrativt utstyr.

Kun 7 % har måttet kutte i utgifter i forbindelse med frivillige, men disse opplever dette igjen som veldig vanskelig. Det gjelder da sosiale samlinger og små oppmerksomheter som de har pleid å gi de frivillige, som i år har måttet falle bort.

3.13 Dersom sentralen måtte kutte i utgiftene sine, hvor ble dette kuttet tatt fra?

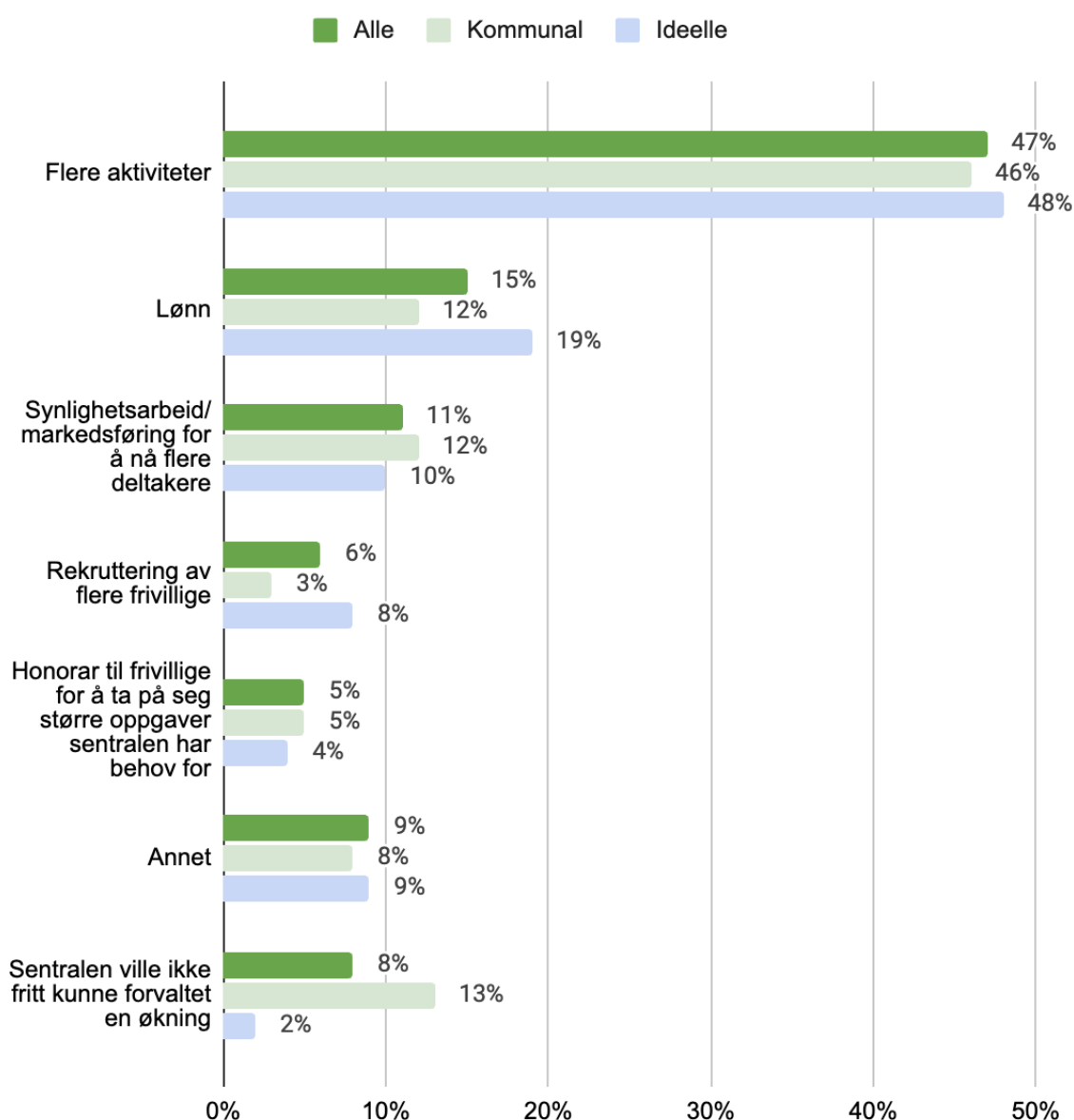
Styrkede budsjetter ville gitt et styrket tilbud i lokalsamfunnet

I forrige statistikk så vi hvor de som hadde måttet gjøre kutt, hadde gjort disse kuttene. I den følgende figuren ser vi hvor *alle* sentralene svarer at de ville *satt inn* midlene, dersom budsjettene deres ble styrket.

Her ser vi at tilsammen 7 av 10 frivilligsentraler ville brukt midlene for å få til flere aktiviteter, få mer ut av de frivillige, eller sørge for synlighet slik at informasjonen om aktivitetene nådde flere. For alle sentralene samlet svarer 15 % at de ville styrket lønnsnivået ved sentralen. Her er det høyere besvarelse blant ideelle sentraler (19%) enn kommunale (12%).

Omtrent 1 av 10 sentraler ville brukt styrkingen på annet enn det som var oppgitt blant alternativene. Her nevnes blant annet; utbedring av sentralens lokaler, tilbud til frivillige for å anerkjenne innsatsen de gjør, driftskostnader som må til for å kunne styrke tilbudet; utstyr som f.eks prosjektor, lerret, kjøkkenutstyr, og midler til å opprettholde/vedlikeholde aktiviteter som ble startet med prosjektmidler.

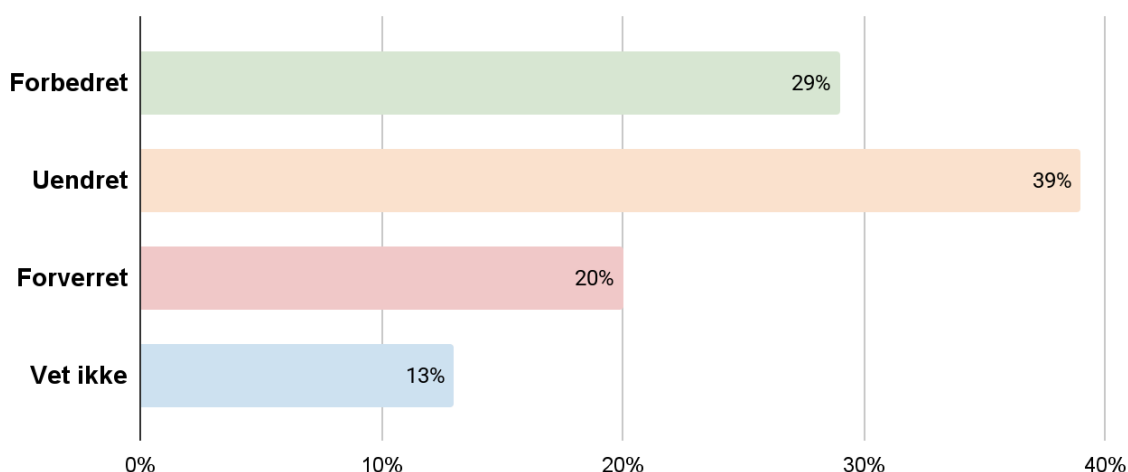
3.14 Dersom sentralen hadde fått styrket budsjettet over statstilskuddet forbi 2024-nivå (og dermed også en avmålt styrking av det lokale budsjettet), hva ville hovedsakelig denne styrkingen gått til?

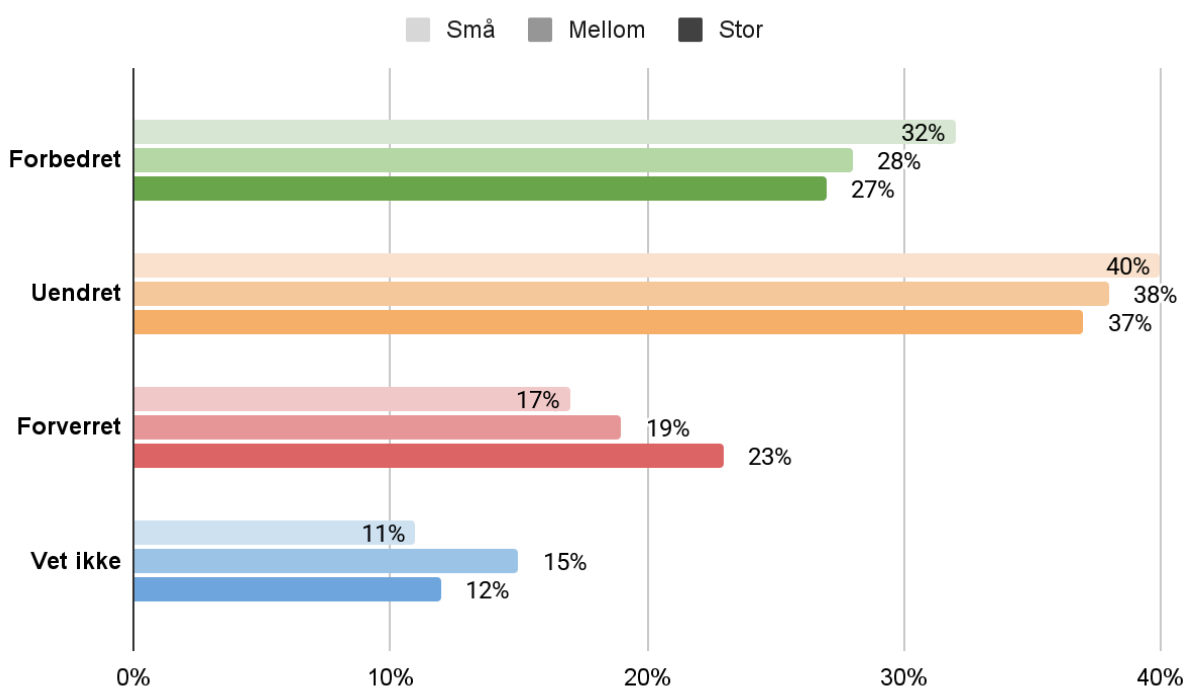
6 av 10 ser ingen endring, eller en forverring, i de økonomiske rammebetingelsene siste fem år

Kun 3 av 10 frivilligsentraler opplever at de økonomiske rammebetingelsene for sentralen har forbedret seg over de siste fem årene. Skiller vi mellom sentraler i små-, mellomstore- og store kommuner, så ser vi at sentralene i små kommuner svarer noe høyere på at den er forbedret, og færrest av dem svarer at den er forverret.

3.15 Hvordan har de økonomiske rammebetingelsene for frivilligsentralen utviklet seg de siste 5 årene? *Alle sentraler*

3.15.1 Hvordan har de økonomiske rammebetingelsene for frivilligsentralen utviklet seg de siste 5 årene? *Små, mellomstore og store kommuner*

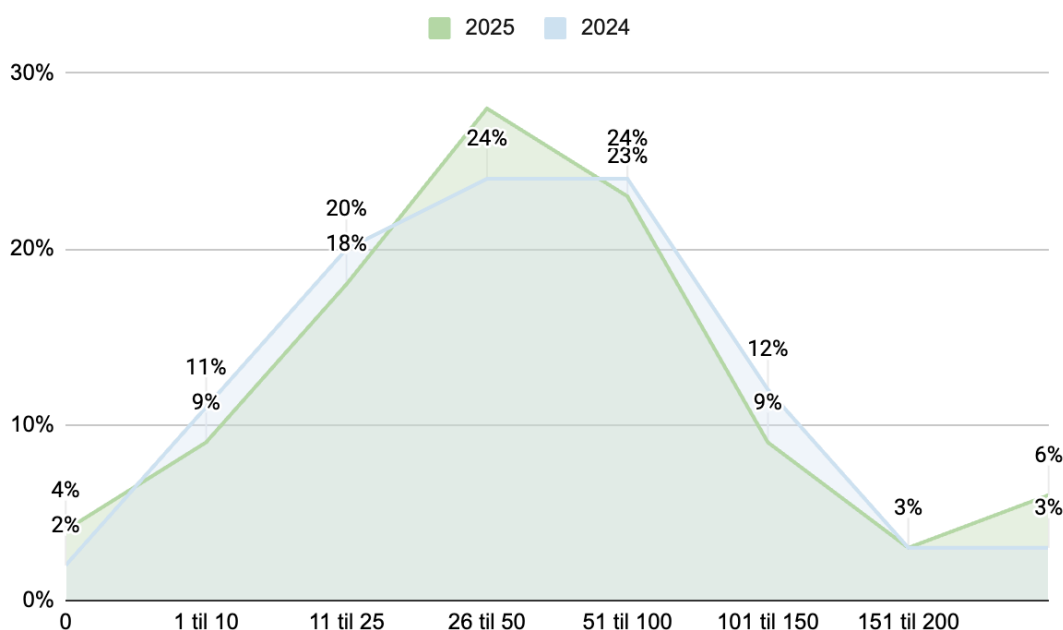

4. Frivillige og aktiviteter

Omtrent like mange frivillige ved sentralene i år

I 2024 kartla vi for første gang hvor mange aktiviteter frivilligsentralene arrangerte, og hvor mange faste frivillige de hadde. I fjor hadde hver sentral i gjennomsnitt 58 faste frivillige, mot et gjennomsnitt på 62 faste frivillige per sentral i år.

4.1. Hvor mange aktive frivillige har frivilligsentralen?

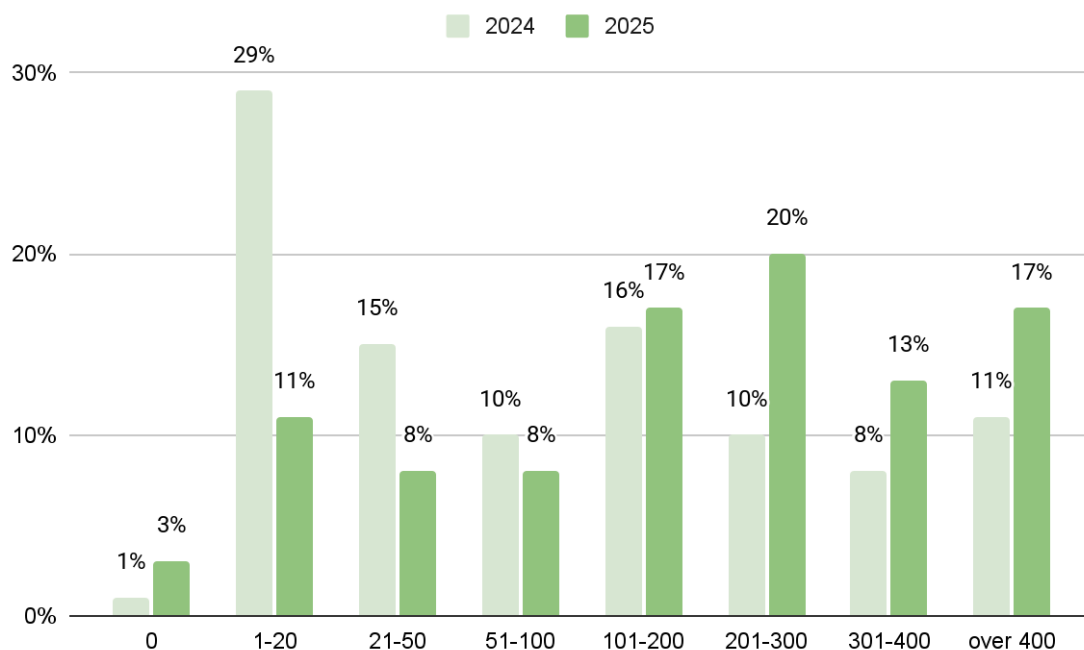

Presisering i årets kartlegging øker og korrigerer antallet gjennomsnittlige aktiviteter ved sentralen

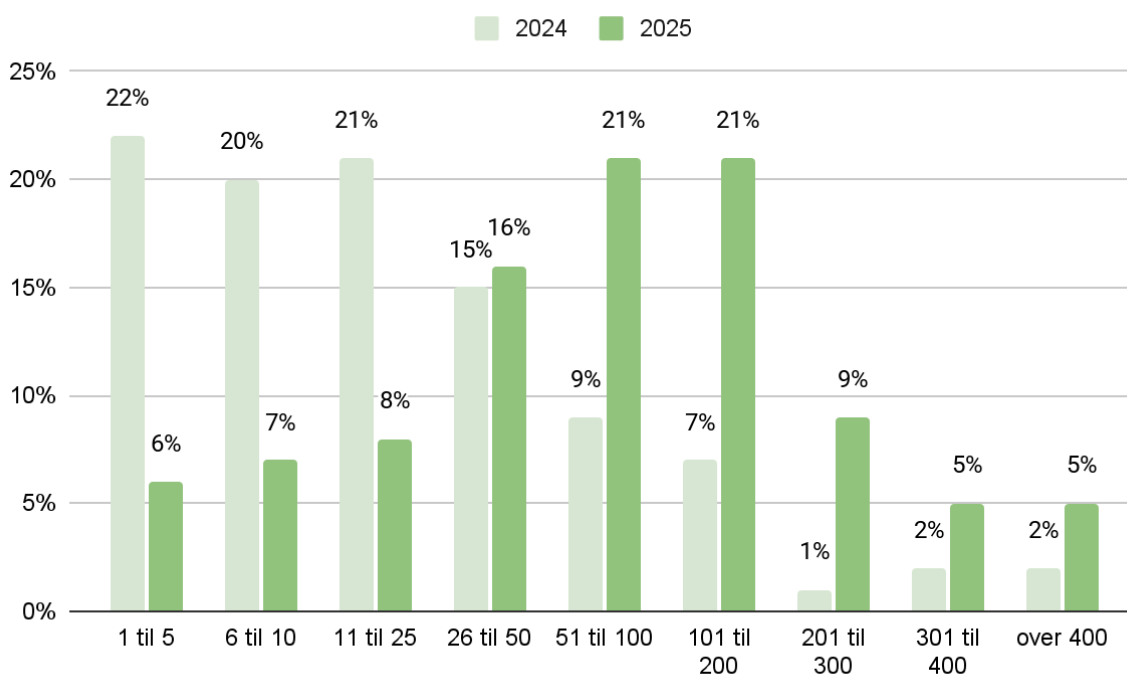
Fra ifjor til i år ser vi en markant økning i antallet aktiviteter ved sentralen, både som sentralen arrangerer i egen regi, og som de arrangerer i samarbeid. Den store økningen i antall aktiviteter skyldes en presisering i årets kartlegging av at hvert treffpunkt i en arrangementsrekke regnes som én aktivitet.

Som følge av denne presiseringen finner vi at frivilligsentralene i gjennomsnitt arrangerer 370 aktiviteter årlig i egen regi, og 125 aktiviteter i samarbeid med andre lag og foreninger.

4.2 Egne aktiviteter - cirka hvor mange aktiviteter arrangerer sentralen din i året alene? (uten samarbeidsorganisasjoner)

4.3 Aktiviteter i samarbeid - cirka hvor mange aktiviteter arrangerer sentralen din i året sammen med andre organisasjoner? (Frivillige fra andre organisasjoner, eller ansatte, bidrar til å gjennomføre arrangementet) **Både aktiviteter hvor sentralen stiller sine lokaler til disposisjon for andre organisasjoners aktiviteter, og aktiviteter hvor sentralens egne ansatte/frivillige bidrar inn i samarbeid om en aktivitet, kan regnes inn i summen over aktiviteter sentralen arrangerer i samarbeid med andre.*

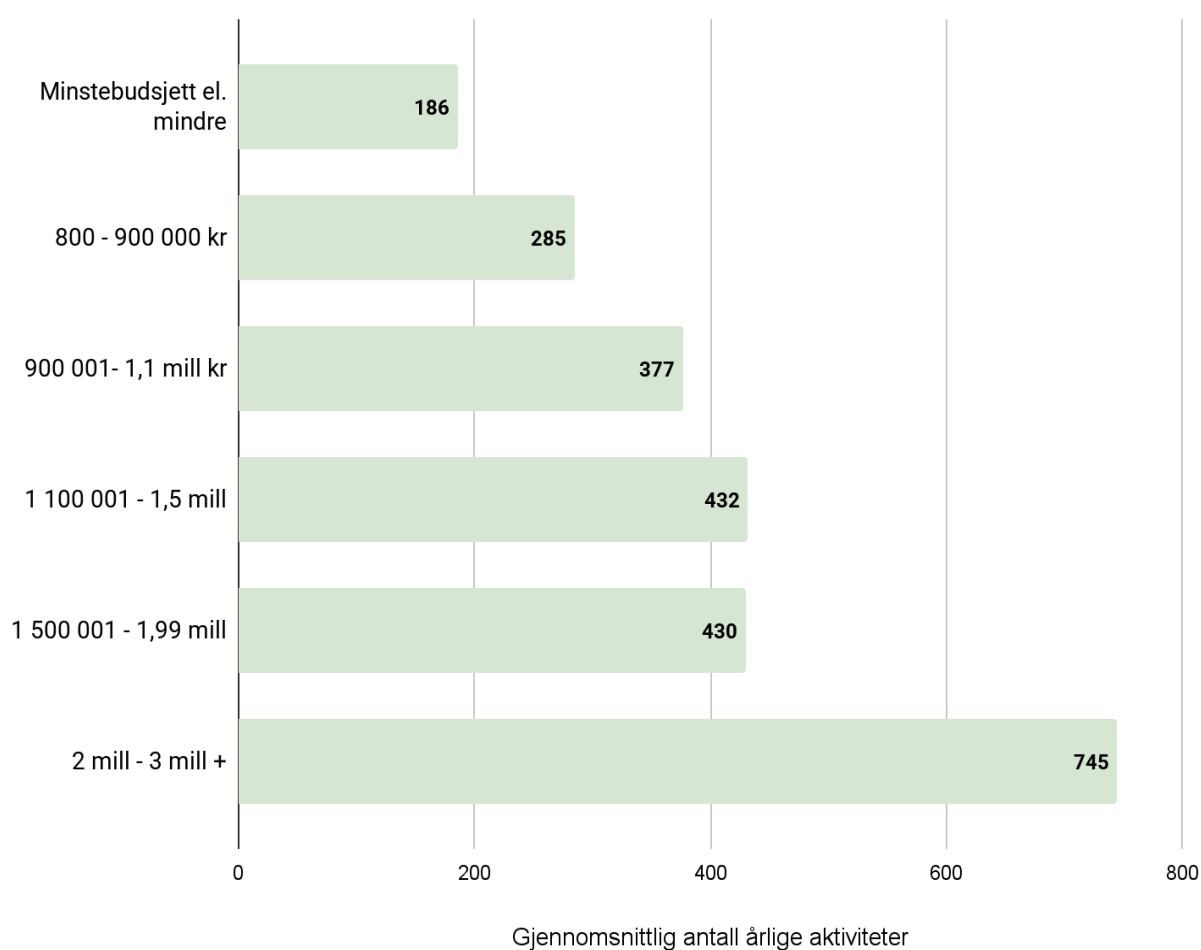

Antall unike aktiviteter ved sentraler avhenger av inntekten

I figur 4.4 sammenstiller vi frivilligsentralenes totale driftsinntekter med gjennomsnittlig antall årlige aktiviteter. Dette diagrammet viser tydelig at jo sterkere økonomi sentralen har, jo mer aktivitet. Det går også tydelig frem selv mellom de laveste inntektsintervallene.

Det er et betydelig hopp i antall aktiviteter allerede fra inntektsintervallet $\geq$ minstebudsjettet (186 aktiviteter) til 800 - 900 000 kr (285 aktiviteter). Og fra dette igjen, opp til inntektsintervallet 900 001 til 1,1 millioner (377 aktiviteter).

4.4 Frivilligsentralenes totale driftsbudsjett sett opp mot gjennomsnittlig antall årlige aktiviteter*

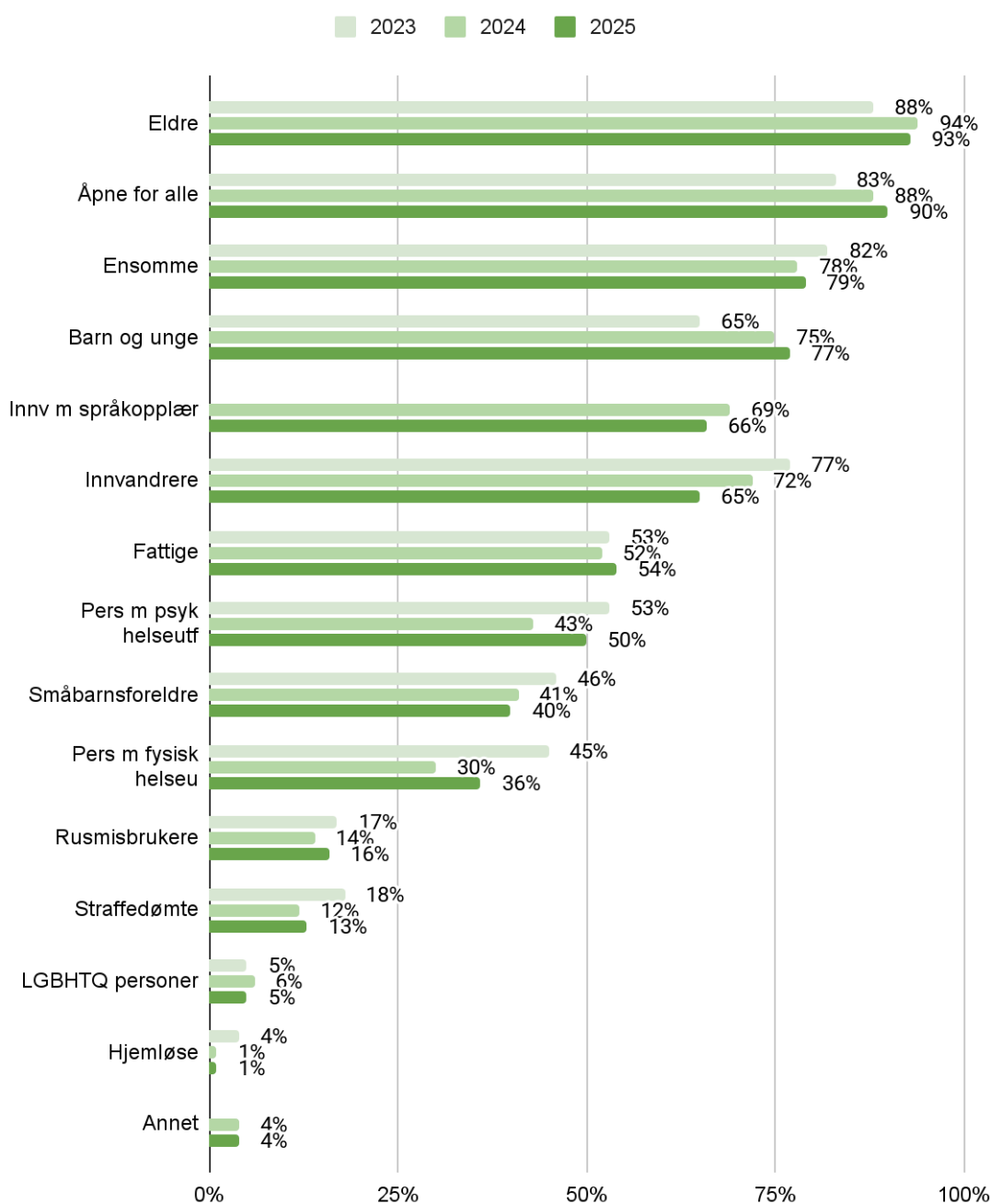

* Kun respondentene som hadde oppgitt korrekt besvarelse på både spørsmål om totale driftsinntekter, samt gjennomsnittlig antall årlige aktiviteter er representert i figuren. Dette gjelder 63 % av respondentene i undersøkelsen.

Frivilligheten treffer en bredt sammensatt målgruppe

I fjor fulgte vi opp en undersøkelse av sentralene som NORCE gjennomførte i 2020, hvor de bl.a. så nærmere på hvilke målgrupper frivilligsentralene rettet seg mot (NORCE, 18 - 2020, s. 26)¹. Ved å sammenstille dataene for 2020, 2024 og 2025, ser vi en økende satsing på barn og unge mellom 2020 og 2025, og tilbakegang i andel med tilbud spesifikt for innvandrere. Det er også færre med spesifikt tilbud for personer med fysiske helseutfordringer, og flere med tilbud som er åpnet for alle.

4.5 Hvilke målgrupper retter aktivitetene seg mot (alle aktiviteter)?

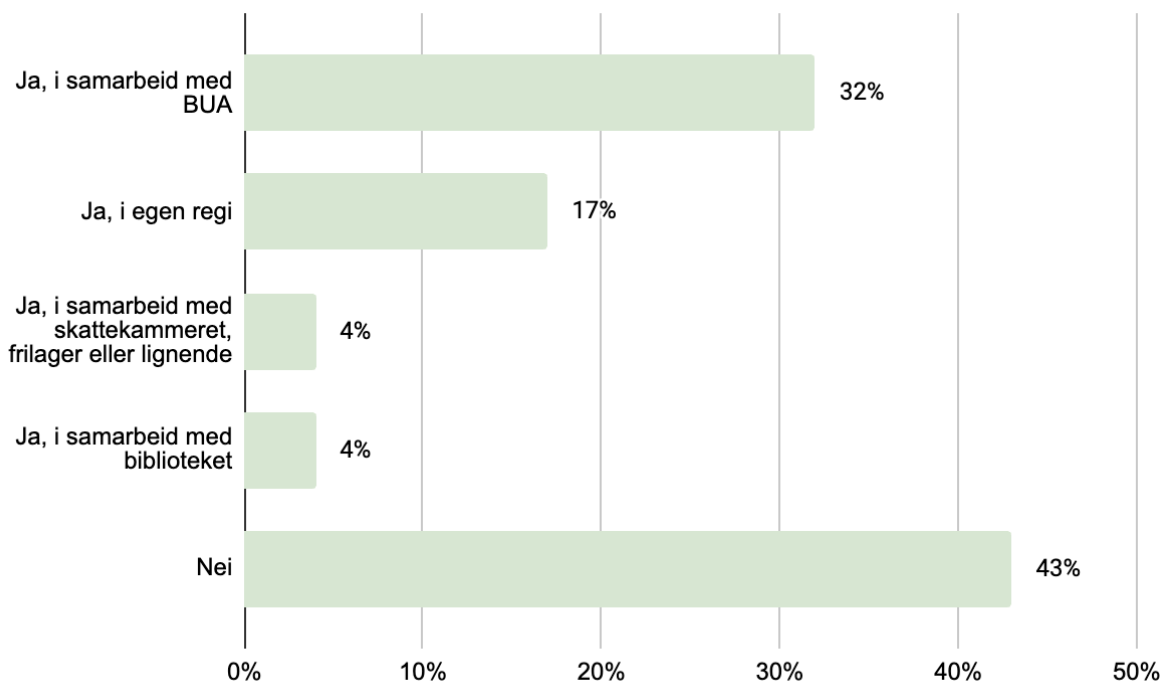
¹ «Frivilligsentralenes kjennetegn og betydning i storbyene» – Eimhjellen, Ivar ; Espegren, Astrid; Dyrnes, Nordø, Åsta; Guribye, Eugene; Nødland, Svein Ingve. NORCE, Norge, Rapport 18 - 2020

Nesten 6 av 10 sentraler tilbyr utlån av fritidsutstyr

Gratis utlån av fritidsutstyr er et viktig tiltak for å gi alle mulighet til å delta i fritidsaktiviteter, uavhengig av økonomiske forutsetninger. Det finnes flere store utlånsordninger med dette formålet, f.eks BUA (nasjonal ideell organisasjon), Skattekammeret (Kirkens Bymisjon) og Frilager (samarbeid mellom flere ideelle organisasjoner).

Nesten to av ti frivilligsentraler står alene for gratis utlån av fritidsutstyr, og fire av ti driver med utlån i samarbeid med andre organisasjoner.

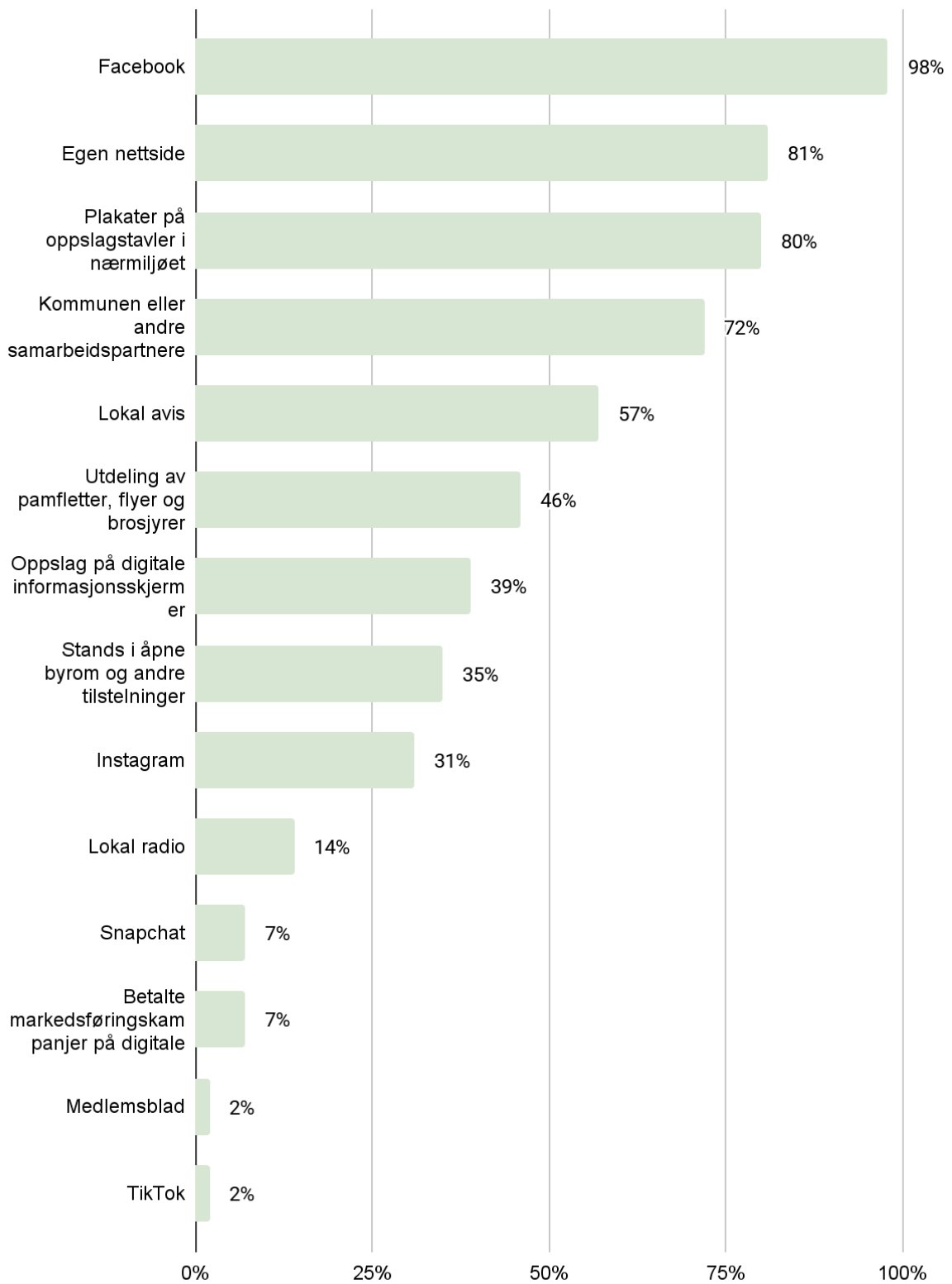
4.6 Driver frivilligsentralen med utlån av fritidsutstyr?

Frivilligsentralene sørger for bred synlighet i lokalsamfunnene

Frivilligsentralene jobber bredt ut mot en rekke forskjellige målgrupper, som vi så på forrige side. De ulike gruppene vil også ha ulike preferanser for hvor de finner informasjon om hva som skjer i deres nærmiljø. Frivilligsentralene jobber bredt med rekruttering av både frivillige og deltakere, på både analoge og digitale flater. De fire mest anvendte kommunikasjonsflatene for frivilligsentralene er Facebook, egne nettsider, plakater på oppslagstavler i nærmiljøet, og kommunen eller samarbeidspartneres kommunikasjonsplattformer.

4.7 Hvilke av følgende kommunikasjonsflater tar frivilligsentralen i bruk for å rekruttere frivillige og deltakere til sentralens aktiviteter og tilbud?

møte
mellom
mennesker

Kontakt oss

Norges Frivilligsentraler (NFS)
Ægirs vei 10
4632 Kristiansand S

post@norgesfrivilligsentraler.no
+47 406 21 900

Norges Frivilligsentraler (NFS) er
interesseorganisasjon og ressurscenter
for frivilligsentralene i Norge